

**Regeringens proposition till Riksdagen med
förslag till lagar om ändring av lagen om enskilda
vägar och lagen om allmänna vägar**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om enskilda vägar och lagen om allmänna vägar ändras.

Det föreslås att en bestämmelse tas in i lagen om enskilda vägar enligt vilken väglaget kan bestämma att en lika stor grundavgift kan uppbäras hos alla vägdelägare. Grundavgiften ingår enligt förslaget i vägavgiften. De omedelbara utgifterna för skötseln av väglagets förvaltning skall täckas med grundavgiften. Därtill föreslås det att för en vägdelägare som använder vägen tillfälligt mera än tidigare kan bestämmas en bruksavgift för tillfälligt extra användning. Bruksavgift för tillfälligt användande av vägen kan bestämmas också för en sådan användare som har fått rätt att använda vägen med stöd av någon annan lag än lagen om enskilda vägar.

Det föreslås att i lagen tas in en bestämmelse om lokal vägförrättning för enskilda vägar. I en lokal vägförrättning skall alla enskilda vägförbindelser inom ett visst större

område behandlas och regleras som en helhet. En sådan lokal vägförrättning kan anhängiggöras också på kommunens eller lantmäteribrans initiativ. Kostnaderna för en lokal vägförrättning skall kunna betalas helt eller delvis av statens medel.

Dessutom föreslås att bedömningen av den betydande olägenhet som inrättandet av en ny vägförbindelse kan medföra skall göras oberoende av fastighetsgränserna och inte bara med tanke på den fastighet på vars område vägen skall vara belägen. Vissa bestämmelser om ändringssökande skall justeras och verkställigheten av beslutet om åläggande av betalning skall göras oberoende av besvär. Det föreslås också att bestämmelserna om vägnämnden skall flyttas från lagen om allmänna vägar till lagen om enskilda vägar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av det år som infaller efter att de antagits.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge och föreslagna ändringar	3
Väg-, bruks- och transportavgifter	3
Grundande av ny enskild väg	4
Deltagande i anläggningskostnaderna för en tidigare byggd väg	4
Anslutningar till en enskild väg.....	4
Flyttning av en väg för undanröjande eller minskande av olägenhet som vägen bereder en fastighetsägare	5
Ändring av vägrätter på grund av ett allmänt behov.....	5
Lokal vägförrättning	5
Enskilda vägar inom detaljplaneområden	5
Debiteringslängdens laga kraft.....	6
Bestämmelser om vägnämnden	6
2. Propositionens verkningar	6
2.1. Verkningar i fråga om organisation och personal	6
2.2. Ekonomiska verkningar	6
2.3. Miljökonsekvenser	6
2.4. Verkningar i fråga om den regionala utvecklingen	7
3. Beredningen av propositionen	7
3.1. Beredningsorgan	7
3.2. Remissutlåtanden.....	7
DETALJMOTIVERING	8
1. Motivering till lagförslagen	8
1.1. Lagen om enskilda vägar	8
1.2. Lagen om allmänna vägar	23
2. Närmare bestämmelser	23
3. Ikraftträdande	23
LAGFÖRSLAGEN	24
om ändring av lagen om enskilda vägar	24
om ändring av lagen om allmänna vägar	35
BILAGA	36
PARALLELLTEXTER	36
om ändring av lagen om enskilda vägar	36

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Väg-, bruks- och transportavgifter

Enligt lagen om enskilda vägar (358/1962) är varje vägdelägare skyldig att bygga och underhålla en väg i enlighet med sin vägan-del. Skyldigheten skall delas upp mellan vägdelägarna i enlighet med den nytta som delägaren anses ha av vägen. Enligt denna nytta – av t.ex. gårdsbruksenhet, skogsskifte eller sommarstuga – fastställs vägenheter för delägarna. För varje vägdelägare bestäms en vägavgift som grundar sig på det antal vägenheter delägaren har och det pris som bestämts för en vägenhet. Med hjälp av vägavgifterna täcks de kostnader som väghållningen ger upphov till. Vägenheter kan fastställas också för vägdelägare som inte har bildat något väglag. Några andra avgifter kan enligt lagen om enskilda vägar inte påföras vägdelägarna. Endast i det fall att en skogsväg används enbart för de transporter som skogsbruket kräver, kan en transportavgift som grundar sig på de transporter som förekommit uppbäras hos delägarna i stället för avgifter som grundar sig på vägenheter, om så har bestämts på förslag av en sakägare. Grunderna för en sådan avgift skall fastställas särskilt, när man övergår från vägavgift till transportavgift.

I praktiken har dock många väglag utöver de på vägenheter grundade avgifterna beslutat om och drivit in fasta avgifter, t.ex. grundavgift och årsavgift hos vägdelägarna. Dessa avgifter har inte baserat sig på lagen om enskilda vägar. Kommunernas vägnämnder och jorddomstolarna har därefter med anledning av besvär tvingats avskaffa sådana fasta avgifter eftersom de saknar laglig grund. Det föreslås att i lagen tas in en bestämmelse som legaliserar bruket att som en del av vägavgiften uppbära en grundavgift som är lika stor för alla för täckande av väglagets direkta administrativa kostnader. Så-

dana administrativa kostnader kan vara t.ex. de kostnader som föranleds av väglagets bokföring och anordnande av stämmor.

Vägenheterna för vägdelägarna bestäms utgående från det slag av fastighet delägaren har och den trafik som bruket av fastigheten kräver. Användningen av en vägdelägars fastighet kan dock förändras, t.ex. om vägdelägaren börjar sälja grus från sin fastighet, vilket naturligtvis föranleder en märkbar, om än ofta enbart tillfällig ökning av tunga transporter på vägen. Detta har inte tagits och inte kunnat tas i beaktande när vägenheterna ursprungligen bestämts för vägdelägarna. Enligt nu gällande lag bör delägarens vägenheter bestämmas på nytt så att de motsvarar fastighetens nuvarande användning. Att ändra vägenheterna enbart för tillfälligt ändrade trafikeringsbehov är ett onödigt invecklat förfarande. I propositionen föreslås att den tillfälliga ändringen i trafiken för en sådan delägars räkning och det ökade behovet av vägunderhåll som den föranleder beaktas. Om vägdelägaren använder vägen tillfälligt på ett sätt som inte har kunnat tas i beaktande när vägenheterna bestämdes, kan det bestämmas att han erlägger en fast bruksavgift som motsvarar den uppskattade användningen av vägen för den tid detta slag av transporter pågår, utan att hans vägenheter bestäms på nytt.

Vid ansökan om nyttjanderätter för byggande av kraftledningar med stöd av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan inlösningslagen, kan vid inlösningsförrättningen samtidigt grundas nyttjanderätter till enskilda vägar intill kraftlinjen för distributionsbolaget med tanke på reparations- och underhållsarbeten. Vid fastställandet och uppbörden av avgifter har det i praktiken uppstått svårigheter och varit oklart, huruvida distributionsbolaget skall påföras avgifter för användningen av vägen enligt vägenheter eller i form av transport- eller bruksavgifter. Det faktum att nyttjandet av vägen är oregelbundet och sällan förekommande har bidragit till ytterligare

oklarhet. För närvarande baserar sig avgifterna på rekommendationer från Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenterna MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf och Finska Stamnät Abp. I propositionen föreslås särskilt med tanke på dessa fall en ny bestämmelse, enligt vilken en fast bruksavgift skall kunna påföras distributionsbolag (innehavare av stam- och lokalnäten) som är vägdelägare i stället för en vägavgift grundad på vägenheter. Denna bruksavgift skulle vara årlig, om inte vägdelägarna eller väglaget kommer överens om något annat med bolaget. Samma bestämmelse gäller naturligtvis också andra vägdelägare som har fått nyttjanderätt till vägen på annan grund än fastighet och med stöd av någon annan lag än lagen om enskilda vägar, om nyttjandet av vägen är tillfälligt. I allmänhet beviljas i inlösningsbeslutet den som gör inlösningsrätt att nyttja enskilda vägar i området utan närmare specifikation av dem. I dessa fall blir den som gör inlösningsrätt inte vägdelägare ännu i detta skede. Därför föreslås att man i de fall det är fråga om tillfälligt nyttjande av vägen och när nyttjanderätten grundar sig på annat tillstånd än tillstånd som givits av vägdelägare eller väglagets syssloman eller bestyrrelse, kan uppbära en bruksavgift för nyttjandet av vägen. Parterna kan komma överens om avgiftens storlek och betalningssättet.

Grundande av ny enskild väg

Om det är väsentligt med en vägförbindelse som går över en annan fastighet för ett ändamålsenligt nyttjande av fastigheten, och detta inte förorsakar betydande olägenhet för den senare fastigheten, skall enligt nu gällande lag ett område för vägändamål avskiljas vid en vägförrättning. Den olägenhet vägförbindelsen föranleder kan endast bedömas med hänsyn till den fastighet som avstår mark för vägen. En enskild väg kan dock ge upphov till negativa verkningar som når utöver fastighetsgränserna. Nyttjandet av vägen kan ge upphov till buller och damm eller annars påverka trivseln på en fastighet i vars närhet vägen går fram. Därför föreslås att förrättningsmännen vid grundandet av vägrätt skall bedöma de olägenheter vägen even-

tuellt medför utan hänsyn till fastighetsgränserna. Grundande av färdselrätt får enligt propositionen inte leda till märkbar olägenhet för den fastighet på vars område vägen skall grundas och inte heller för någon annan fastighet som följderna av vägen anses beröra.

Deltagande i anläggningskostnaderna för en tidigare byggd väg

Enligt gällande lag kan den som har erhållit rätt till en väg och som anses ha haft märkbar nytta av en tidigare byggd väg åläggas att ersätta en skälig andel av byggnadskostnaderna för de senaste tio åren. I praktiken har denna ersättning fastställts utgående från vägenheterna för en ny delägare dvs. en delägare som har fått rätt till vägen. Med tanke på bl.a. det ökade antalet sommarstugor har tio år visat sig vara en alltför kort tid och indrivningen av ersättningen enligt vägenheterna för nya delägare besvärlig. Ett annat problem har varit hur de kostnader skall beräknas i vilka en ny delägare skall delta när byggnadskostnaderna för vägen hela tiden förändras. I propositionen föreslås att tiden för indrivning av ersättningen ändras till femton år och att ersättningen fastställs utgående från en bedömning om vad som kan anses vara skäligt och inte enligt fastställda vägenheter, med beaktande av hur lång tid som förflutit sedan vägen byggdes och hur stor nytta den nya delägaren kommer att ha av vägen. Ersättningen bestäms i samband med att rätten till vägen uppstår.

Anslutningar till en enskild väg

I praktiken har det kommit att råda oklarhet om huruvida en anslutning som är nödvändig för tillträde till fastighet eller byggandet och underhållet av en anslutning som behövs för användningen av en annan enskild väg åligger den som behöver anslutningen eller vägdelägarna, alternativt väglaget. En ny bestämmelse har tagits in i förslaget till lag om ändringen av lagen om enskilda vägar enligt vilken de anordningar och anläggningar som är nödvändiga för anslutningen av en fastighet eller en enskild väg till en annan enskild väg skall bekostas och underhållas av den som gör anslutningen.

Flyttning av en väg för undanröjande eller minskande av olägenhet som vägen bereder en fastighetsägare

Enligt gällande lag kan man vid en vägförrättning på en fastighetsägares initiativ besluta att en väg på dennes fastighet flyttas till ett annat ställe om vägen bereder honom olägenhet. Flyttningen skall dock ske inom fastighetsägarens område och fastighetsägaren skall ensam svara för kostnaderna för flyttningen. I propositionen föreslås att vägen skall kunna flyttas även till en annan markägares mark, om det inte finns rum på fastighetsägarens område eller av någon annan särskild orsak. Ofta beror behovet av flyttningen på att trafikmängden och trafikens karaktär har förändrats sedan vägen byggdes, och även övriga användare av vägen, dvs. vägdelägarna, drar nytta av flyttningen av en sådan väg, bl.a. genom att vägens trafikduglighet förbättras. Därför kan enligt förslaget alla delägare – vid sidan av den fastighetsägare som kräver flyttningen – vid vägförrättningen åläggas att delta i kostnaderna för flyttningen av vägen i det förhållande som vägenheterna anger, dock med beaktande av den särskilda nytta den fastighetsägare som har fördel av flyttningen drar, varför den ovan nämnda fastighetsägaren också i fortsättningen skall stå för en del av kostnaderna. Dessutom föreslås att en väg kan flyttas också i sådana fall då flyttningen annars vore nödvändig för att undanröja en olägenhet med tanke på trafiksäkerheten. Utöver en väg skall också rätten till upplagsplats för virke, rätt till område som behövs för parkering samt rätt till båtplats och brygga kunna flyttas.

Ändring av vägrätter på grund av ett allmänt behov

Ett allmänt behov kan ibland leda till att särskilda rättigheter, såsom vägrätter behöver ändras. T.ex. ökning av hastigheten i järnvägstrafiken kräver att plankorsningar avlägsnas av trafiksäkerhetsskäl. Vid ändring av rättigheter enligt lagen om enskilda vägar har ibland tillämpats bestämmelserna i inlösningslagen och ibland bestämmelserna i la-

gen om enskilda vägar. För att uppnå ett enhetligt förfarande föreslås att en bestämmelse tas in i lagen enligt vilken ändring av vägrätter, såsom indragning eller grundande av nya rättigheter som orsakas av ett allmänt behov skall ske i en förrättning enligt lagen om enskilda vägar. Vid en sådan här förrättning är sakägarna berättigade till kostnaderna för inträdesbevakning.

Lokal vägförrättning

Enligt gällande lag kan en vägförrättning gälla endast den enskilda väg för vilken vägförrättning söktes. Trafikförhållandena inom ett visst område, t.ex. inom det område som upptas av en by, kan dock ha ändrats i ansenlig utsträckning bl.a. då det gäller nybyggen, utflyttning eller trafikens riktning efter det att vägarna i området har byggts. Också vägrätterna kan ha blivit oklara med tiden. Därför föreslås i propositionen att en bestämmelse skall tas in i lagen om enskilda vägar enligt vilken vägförrättning kan hållas i fråga om ett visst begränsat område. Vid förrättningen kan alla enskilda vägar inom detta på förhand begränsade område behandlas på en och samma gång och vägrätterna åjourföras. En sådan lokal vägförrättning kan förutom av fastighetsägaren sökas av ett väglag, kommunen eller lantmäteribyran, och staten kan under vissa förutsättningar helt eller delvis betala kostnaderna för vägförrättningen.

Enskilda vägar inom detaljplaneområden

När en enskild väg eller en del av den eller en sådan trafikled till vilken trafiken på en enskild väg planeras övergå överläts såsom gata för allmänt bruk, upphör vägen att vara enskild väg. I sådana fall upphör också vägrätten. Den berörda kommunen skall i det beslut i vilket gatan godkänns för sitt ändamål också bestämma vilka enskilda vägar eller delar av sådana som samtidigt upphör. Enligt förordningen om enskilda vägar (690/1962) skall kommunen meddela lantmäterimyndigheterna ett ovan nämnt beslut, om det är fråga om en servitutsväg som grundats vid en lantmäteriförrättning. Då kommunerna tidvis har underlåtit att fatta sådana beslut och göra sådana anmälningar som avses ovan, finns

det fortfarande ett stort antal rätter gällande enskilda vägar i fastighetsregistret, om vilka det inte fattats beslut om upphörande. Med hänsyn till fastighetssystemets överskådlighet är det nödvändigt att alla obehövlige vägrätter dras in och de anteckningar i fastighetsregistret som gäller dem stryks.

Därför föreslås det att kommunerna i ikraftträdandebestämmelsen åläggs att inom fem år efter det att lagen trätt i kraft fatta beslut enligt 3 § 2 mom. om sådana enskilda vägar och delar av dem som med stöd av det ovan nämnda lagrummet borde ha upphört vara enskilda vägar, men för vilkas del en sådan bestämmelse inte har utfärdats, samt underätta den som är ansvarig för fastighetsregistret om detta för införande av uppgifterna i fastighetsregistret. Om det uppstår oklarhet i kommunen, kan kommunen anhängiggöra en sådan lokal vägförrättning som nämns ovan för reglering av de enskilda vägarna.

Debiteringslängdens laga kraft

Enligt gällande lag kan vägavgifter inte uppbäras lagenligt av någon av de andra vägdelägarna, om en enda vägdelägare anför besvär hos jorddomstolen över sin vägavgift enligt debiteringslängden, även om de andra har godtagit den avgift som fastslagits för dem. Debiteringslängden måste alltså ha vunnit laga kraft innan avgifterna enligt längden lagligen kan uppbäras hos alla vägdelägare. Då behandlingen av besvär i jorddomstolen kan ta ansevärd tid, medför detta problem för väglagen, då vägen hela tiden skall hållas i skick och avgifter för vägunderhållet inte lagligen får drivas in hos delägarna så länge besvär över en enda avgift är anhängiga. Det är en annan sak att de övriga vägdelägarna naturligtvis får betala sina egna avgifter om de har godtagit dem, men lagen kräver dock att debiteringslängden har vunnit laga kraft. I propositionen föreslås att om beslutet gäller åläggande av betalningsskyldighet kan det gå i verkställighet trots besvär, om inte den myndighet som behandlar besvären bestämmer något annat. Om den avgift som bestämts för ändringssökanden undanröjs eller sänks, återbetalas det överskjutande beloppet till honom med ränta enligt räntelagen (633/1982).

Bestämmelser om vägnämnden

De grundläggande bestämmelserna om vägnämnder ingår i 11 kap. lagen om allmänna vägar (243/1954). Eftersom vägnämnden är en viktig myndighet när det gäller behandlingen av uppgifter enligt lagen om enskilda vägar, och nämnden inte har något myndighetsuppdrag i anslutning till lagen om allmänna vägar, föreslås att bestämmelserna om vägnämnd skall ingå i lagen om enskilda vägar. Samtidigt kan 11 kap. i lagen om allmänna vägar upphävas. I propositionen föreslås att det skall finnas en vägnämnd i varje kommun eller ett annat, av kommunen utsett kollegialt organ. Kommunstyrelsen kan dock inte fungera som vägnämnd.

2. Propositionens verkningar

2.1. Verkningar i fråga om organisation och personal

Propositionen har inte några verkningar i fråga om organisation och personal.

2.2. Ekonomiska verkningar

Utöver de vägavgifter som enbart baseras sig på vägenheter kan de föreslagna nya avgifterna i någon mån utgöra en ekonomisk belastning för vägdelägarna. Det är omöjligt att förutsäga den sammanlagda effekten av dessa, eftersom avgifterna varierar för de olika vägarna och delägarna och det enligt vissa uppskattningar finns ca 280 000 kilometer enskilda vägar i vårt land, i fråga om vilka besluten och avgifterna varierar från fall till fall.

De kostnader som åsamkas staten av de nya lokala vägförrättningarna som föreslås i propositionen är blygsamma, enligt uppskattning ca 100 000 mk om året då de begränsningar i fråga om statens deltagande som ingår i motiveringen till bestämmelsen tas i beaktande.

2.3. Miljökonsekvenser

Propositionen har inte några betydande miljökonsekvenser. Vid lokala vägförrättningar inom i ett visst område förbättras dock

nätet av enskilda vägar i området så att det blir mera ändamålsenligt än tidigare, varvid också de negativa konsekvenserna för miljön minskar.

2.4. Verknningar i fråga om den regionala utvecklingen

De flesta av de enskilda vägarna är belägna i glesbygdsområden. Vid de lokala förrättningarna för enskilda vägar behandlas alla enskilda vägar i ett bestämt område vid en enda förrättning, vid vilken vägrätterna samtidigt åjourförs. Förfarandet kan ha en förenhetligande inverkan då det gäller utvecklingen i området.

3. Beredningen av propositionen

3.1. Beredningsorgan

Propositionen har beretts i en av trafikministeriet tillsatt arbetsgrupp i vilken förutom representanter för trafikministeriet också har ingått representanter för justitieministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Lantmäteriverkets centralförvaltning, Finlands Kommunförbund, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK samt Vägföre-

ningen i Finland. En representant för Vägverkets centralförvaltning har varit sekreterare.

3.2. Remissutlåtanden

Om arbetsgruppens förslag till lag om ändring av lagen och förordningen om enskilda vägar har remissutlåtanden begärts från finansministeriet, justitieministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Finlands Kommunförbund, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, Vägföreningen i Finland, Lantmäteriverkets centralförvaltning, Vägverkets vägförvaltning, Fingrid Oyj, (före detta Finska Ståmnät Abp) och Jordägarnas Förbund r.f. Även Automobilförbundet rf, Skogsindustrin rf, Banförvaltningscentralen, Finska Elenergiförbundet, Suomen Yksityistiepalvelu samt Vatten- och avloppsverksföreningen i Finland r.f. har gett sitt utlåtande. Arbetsgruppen har behandlat remissutlåtandena vid sina möten och de förslag till förbättringar av detaljerna i lagförslaget som framförts i utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats i beredningen av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om enskilda vägar

1 §. För tydlighetens skull föreslås att som ett nytt 2 mom. i paragrafen tas in en bestämmelse om att vad som i denna lag sägs om vägrätt även gäller servitutsrätt avsedd för enskild vägförbindelse eller bestående nyttjanderätt som givits med stöd av annan lagstiftning. En sådan rätt skulle utgöras endast av en enskild vägförbindelse till en fastighet på en annan fastighets område. Därför faller alla förbindelseleder som innebär att man får röra sig fritt, såsom friluftsleder som avses i lagen om friluftsliv (606/1973) eller snöskoterleder som avses i terrängtrafiklagen (1710/1995) utanför lagrummets tillämpningsområde.

2 §. Eftersom lagfart krävs för förvärv av outbrutet område enligt jordabalken (540/1995) och då ett sådant område även annars kan jämföras med en fastighet, föreslås att vad som i denna lag föreskrivs om fastighet i tillämpliga delar skall gälla även ett outbrutet område på samma sätt som lagen redan länge gällt en på annans mark befintlig byggnad eller inrättning som är avsedd att vara bestående.

3 §. Till den nya markanvändnings- och bygglagen (132/1999) ansluter sig en ändring av lagen om enskilda vägar (143/1999), genom vilken 3, 7 och 93 b § ändrades. Dessa ändringar gäller framför allt övergången till detaljplan och att byggnadsplanevägarna blir gator. Enligt 2 mom. i paragrafen upphör tillämpningen av denna lag då en väg eller vägdel eller en sådan trafikled, till vilken trafiken på den är avsedd att överföras, såsom gata upplåts till allmänt bruk. Bestämmelsen är missledande, eftersom bestämmelserna om indragning av väg tillämpas även i dessa fall, vilket även konstateras i paragrafens 4 mom.

Det föreslås att paragrafen ändras så, att en enskild väg eller en del av den upphör i de ovannämnda fallen. Samtidigt upphör även den vägrätt som hänförs till den. Motsvarande ändring föreslås i fråga om 4 mom., i vilket hänvisningen till 84 § 3. mom. samti-

digt ändras så att den avser den nämnda paragrafens 4 och 5 mom.

Då kommunerna emellanåt har underlåtit att fatta de beslut som avses i 2 § i fråga om de enskilda vägar på vilka lagens tillämpning har upphört då gatan eller planevägen har godkänts för sitt ändamål, föreslås att det i ikraftträdelsebestämmelsen föreskrivs att kommunerna inom fem år efter lagens ikraftträdande i efterhand skall fatta de ifrågavarande besluten. Besluten skall lämnas till den som är ansvarig för fastighetsregistret för att vägrätter som har upphört skall strykas ur fastighetsregistret. Om det uppstår oklarhet om vilka vägar som upphört, kan kommunerna anhängiggöra en sådan lokal vägförättning som avses i 38 c § nedan.

5 §. Såsom nytillkomna anläggningar och anordningar som ingår i förteckningen över exempel i 1 mom. skall nämnas gångbana, cykelbana, skilje- och gränsremsa, belysningsanordningar och trafikljus, bullerhinder samt färjeled. Dessutom har exemplen vägbana och omkörningsplats ersatts med körbana och mötesplats, som numera är de allmänt förekommande benämningarna på dessa delar av vägen.

Enligt gällande lag är det oklart om en enskild väg kan vara avsedd för enbart en viss typ av trafik, som t.ex. enbart lätt trafik. Därför föreslås det att en bestämmelse om att en enskild väg även kan vara avsedd för enbart en viss typ av trafik tas in i 2 mom.

Omnämmandet av färjeled i 1 mom. föranleder motsvarande ändring i 3 mom.

6 a §. Enligt 97 § lagen om allmänna vägar skall kommunen ha en vägnämnd, såvida det inte i instruktionen föreskrivs att någon annan nämnd eller kommunstyrelsen skall fungera som vägnämnd. Till vägnämndens viktigaste uppgifter hör de förrättningsåligganden som avses i 6 kap. lagen om enskilda vägar. Vägnämnderna har inte några myndighetsåligganden i anslutning till allmänna vägar. Av denna orsak föreslås, att bestämmelserna om vägnämnd skall ingå i lagen om enskilda vägar och inte i lagen om allmänna vägar.

Enligt kommunallagen (365/1995) kan

kommunen rätt fritt besluta om hur dess förvaltning skall vara ordnad. Därför föreslås att kommunen skall ha en vägnämnd eller ett annat organ som kommunen utser för att sköta de åligganden som avses i lagen om enskilda vägar. Eftersom vägnämndens förrättningsåligganden ofta gäller grundandet av rättigheter, avgörande av tvister och även anmars ärenden inom vilka rättsskyddsfaktorer har en framträdande roll, skall nämnden vara ett kollegialt organ. Då kommunstyrelsen enligt kommunallagen svarar för kommunens förvaltning och bevakar kommunens intressen föreslås för undvikande av konfliktsituationer att kommunalstyrelsen inte skall kunna vara detta organ.

Bestämmelserna om vägnämnd i lagen om allmänna vägar kan samtidigt upphävas, liksom 57 § i denna lag.

8 §. Enligt 1 mom. är en av förutsättningarna för inrättandet av en ny vägförbindelse att det inte åsamkar betydande förfång för den fastighet på vars område den skall inrättas. En enskild väg kan dock ha negativa verkningar som går utöver gränserna för en enskild fastighet, såsom buller och damm från trafiken. Bedömningen av olägenheterna enligt nuvarande lagstiftning enbart utgående från den fastighet som vägrätten gäller är emellertid för begränsad. Därför föreslås att det i bedömningen av olägenheter som orsakas av en kommande vägförbindelse skall beaktas vilka eventuella olägenheter som vägen kan medföra för var och en av de fastigheter som befinner sig inom vägens influensområde. Huruvida vägen åsamkar fastighetsägaren olägenhet skall också i fortsättningen bedömas för varje fastighet och såsom nu skall endast betydande olägenhet hindra att en vägrätt grundas på den planerade platsen.

Enligt 2 mom. tillämpas samma bestämmelser på flyttandet av en befintlig väg som på grundandet av en ny vägförbindelse. Trafikförhållandena kan emellertid ha förändrats i ansenlig utsträckning jämfört med den situation som rådde då vägen grundades, t.ex. på grund av att en ny allmän väg har byggts. Av denna orsak kan det ibland vara ändamålsenligt att flytta en väg till en annan plats, även om det redan finns en vägförbindelse där, om den enskilda vägen skulle bli betydligt kortare än den redan befintliga förbindelsen och

därmed skulle medföra inbesparingar i underhållskostnaderna. Flyttningen får dock inte medföra betydande olägenhet för någon fastighet. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i 2 mom.

En enskild väg ansluter ofta till en allmän väg och ibland är det även av andra skäl ändamålsenligt att förlägga en enskild väg på vägområdet för en allmän väg. Det har uppstått oklarhet om huruvida vägrätt för en enskild väg kan grundas på vägområdet för en allmän väg, vilken väghållaren av allmänna vägar råder över med stöd av vägrätten och vilken i fastighetsregistret antecknas som en särskild registerenhet. Därför föreslås att ett nytt 3 mom. tas in i paragrafen enligt vilket vägrätt för en enskild väg kan grundas för att gälla vägområdet för en allmän väg, förutsatt att de allmänna förutsättningarna för grundande av vägförbindelse enligt 8 § 1 mom. föreligger. Vid grundande av vägrätt kan dock inte frågan om anslutandet av en enskild väg till en allmän väg avgöras, utan förfarandet följer i så fall bestämmelserna om anslutningstillstånd i lagen om allmänna vägar. På motsvarande sätt förutsätter byggnandet av enskild väg, liksom vilket som helst utförande av arbete på vägområdet för en allmän väg, ett sådant tillstånd av väghållningsmyndigheten som avses i 53 § lagen om allmänna vägar.

För tydlighetens skull tas även en hänvisning till 107 a § lagen om enskilda vägar in i momentet, vilken avser rättigheter i fråga om samfällda områden.

16 §. En enskild väg kan beröras av flera, vid olika tidpunkter stiftade rätter att färdas på vägen. De vägrätter som grundats för en och samma väg kan också vara av olika bredd, fastän det faktiska bruket av vägen täcker hela körbanan oberoende av vem som innehar rätten. För att fastighetssystemet skall bli så tydligt som möjligt föreslås att en bestämmelse om att alla överlappande vägrätter gällande samma vägdel, oavsett när de grundats och av vilken bredd de är, skall gälla enligt den bredaste lokala vägrätten i området. Saken kräver inte någon fastighetsför rättning, utan den bredaste vägrätten kommer att vara den gällande så snart denna lag har trätt i kraft.

För tydlighetens skull flyttas sista mening-

en i det nu gällande momentet och blir 2 mom. och det nuvarande 2 mom. blir ett nytt 3 mom.

19 §. Ordalydelsen i 1 mom. föreslås bli förtydligad. Vägnämnden skall ha befogenhet att utfärda det förbud som avses i lagrummet med avseende på ett område som i fråga om en enskild väg sträcker sig högst 12 meter på ömse sidor om körbanans mittlinje. Körbanan ersätter ordet vägbana som används i den gällande lagen, såsom föreslås ovan i anslutning till 5 §.

Det föreslås att 2 mom. kompletteras i fråga om vägnämndens förbudsbefogenheter. Då syftet med en detaljplan enligt 50 § markanvändnings- och bygglagen är att anvisa behövliga områden för olika ändamål och att styra byggandet och annan markanvändning för den detaljerade regleringen av områdesanvändningen och för byggande och utvecklande av områden, har markanvändningen invid enskilda vägar även reglerats på ett bindande sätt i den nämnda planen. Enligt propositionen skall vägnämndens förbuds rätt enligt 1 mom. inte gälla områden som omfattas av en gällande detaljplan. Bestämmelsen skulle därmed stå i samklang med de byggnadsbegränsningar som gäller områden invid allmänna vägar på det sätt som föreskrivs i 45 § lagen om allmänna vägar.

20 §. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om delgivning av sådant beslut rörande förbud mot grind eller bom som avses i 18 § eller ett sådant byggförbud som avses i 19 § eller av upphävande av sådana beslut. I momentet hänvisas till 43 § 1 mom. som gäller tillkännagivandet av vägförrättning och som senast har ändrats genom lagen om ändring av lagen om enskilda vägar (555/1995). Då det är fråga om ett beslut av en kommunal myndighet, dvs. vägnämndens beslut, föreslås att ett beslut som rör förbud meddelas den som saken gäller brevledes på det sätt som föreskrivs i 95 § 1 mom. kommunallagen.

23 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om hur våghållningsskyldigheten skall delas mellan vägdelägarna. Grunden för uppdelningen är den nytta som var och en av delägarna har av vägen. Kostnaderna för våghållningen delas mellan vägdelägarna som vägenheter i förhållande till nyttan, och de

avgifter som bestäms på grundval av vägenheterna kallas vägavgifter. Enligt gällande lag kan vägdelägarna inte påföras några andra avgifter.

Våghållningen föranleder dock olika slag av administrativa kostnader som inte är beroende av nyttjandet av vägen, såsom kostnaderna för väglagets stämmor och kungörelserna av dem samt väglagets bokföring. Det föreslås därför att en grundavgift som är lika stor för alla vägdelägare för täckande av väglagets direkta kostnader för administrativa ärenden skall kunna uppbäras. Grundavgiften skall ingå i vägavgiften. Det föreslås att ett tillägg om avgiften tas in i 2 mom.

När en vägdelägares bruk av en fastighet förändras, skall nya vägenheter bestämmas för honom. En vägdelägares nyttjande av vägen kan dock förändras tillfälligt, t.ex. när försäljning av stenmaterial eller matjord inleds inom vägens influensområde, vilket kan belasta vägen och öka underhållskostnaderna på ett sätt som inte går att förutse. För sådana eventualiteter föreslås att, utöver vägavgiften, en bruksavgift kan fastställas för vägdelägarnas tillfälliga transporter. Avgiftens storlek skall motsvara det tillfälliga bruk som uppskattas förekomma, dvs. grunden för avgiften skall motsvara den grund på vilken vägenheterna skulle fastställas om det tillfälliga bruket av vägen vore bestående. För undvikande av oklarheter och stridigheter kan det bestämmas att en bruksavgift för en delägare uppbärs retroaktivt högst ett år efter det att beslutet om avgiften fattades, dvs. då väglaget höll stämma. Det föreslås att bestämmelsen om bruksavgift skall utgöra ett nytt 4 mom. i paragrafen.

I samband med vissa inlösningsföretag, såsom i samband med dragning av kraftledning och vattenregleringar har vissa nyttjanderätter kunnat inlösas eller markägarens rätt att använda fastigheten på annat sätt begränsas. För genomdrivande av rätten har den part som gjort inlösningskannat grunda rätt att nyttja enskilda vägar som särskilt nämnts i inlösningsbeslutet. I sådana fall har innehavaren av inlösningsrätten också blivit delägare i vägen. Till en sådan enhet har trafiken beroende på situationen kunnat förekomma mycket sällan och slumpartat. Därför vore det från väglagets synpunkt ändamåls-

enligt att i stället för vägvärdighet uppbära en på de förekommande transporter grundad bruksvärdighet hos sådana delägare. Vägdelägaren och väglaget kan sinsemellan komma överens om betalningssättet. Om inte något annat avtalas, är bruksvärdigheten en årlig värdighet. Då det gäller grunderna för fastställande av bruksvärdigheten hänvisas till 26 §. Det föreslås att en bestämmelse om en sådan bruksvärdighet tas in i paragrafen i form av ett nytt 5 mom. Då en sådan värdighet användas väg som grundar sig på inlösnings eller i övrigt på speciallagstiftning endast undantagsvis leder till en ställning som vägdelägare, är det i allmänhet fråga om sådant tillfälligt bruk som avses i 26 § nedan.

24 §. Vägdelägaren kan enligt lagrummet åläggas att ersätta en del av kostnaderna för byggandet av vägen, om den är byggd under de senaste tio åren innan delägarens rätt till vägen uppkom. Då nya fastigheter hela tiden bildas, i synnerhet i rekreationssyfte, har det visat sig att de tio år som nämns ovan är för kort tid, vilket i vissa fall har varit till obefogad fördel för nya vägdelägare. Därför föreslås att den nämnda tiden förlängs till femton år.

Vid tillämpningen av gällande lag har det uppstått olika uppfattningar och olika praxis i fråga om i vilket skede ersättningen för byggandet av vägen kan bestämmas. Å ena sidan har det ansetts att ersättningen kan bestämmas endast i det sammanhang då rätten till vägen grundas. Å andra sidan har det ansetts att ersättningsskyldigheten är oberoende av när rätten har grundats, och att ersättningen kan bestämmas även senare. Båda uppfattningarna kan baseras på ordalydelsen i den gällande lagen. Från den nya vägdelägarens synpunkt är det dock viktigt att han på ett trovärdigt sätt får veta vilka kostnader som åläggs honom på grund av väghållningen. Av denna orsak och för att åstadkomma en enhetlig praxis föreslås det att 1 mom. ändras så att ersättningsfrågan alltid skall avgöras i samband med att rätten till vägen erhålls. En vägdelägare kan inte längre åläggas att senare delta i byggnadskostnaderna för vägen. Då syftet är att ändra etablerad praxis, föreslås att en bestämmelse tas in i ikraftträdelsebestämmelsen om att de ändrade bestämmelserna gäller endast i sådana fall då rätten till

vägen erhålls efter att denna lag trätt i kraft.

För tydlighetens skull föreslås att det i paragrafen definieras på vilket slag av rättigheter lagrummet kan tillämpas. Med grundande av vägrätt avses den rätt som uppkommer enligt 8 § och med beviljande av vägrätt den rätt som uppkommer enligt 9 § i denna lag. Även sådan vägrätt som beviljas för viss tid enligt 9 b § kan komma i fråga. Med rätt att använda väg avses en sådan rättighet som beviljas för idkande av trafik eller annan näring med stöd av 10 §.

Vid bedömningen av en vägdelägars ersättningsskyldighet har han i praktiken ålagts att betala en relativ andel av kostnaderna för byggandet av vägen som motsvarar hans vägenheter. Detta belopp har sedan minskats med ett visst belopp årligen. Fastställandet av vad som i lagen avses med rimlig del har gett upphov till svårigheter i de fall då kostnaderna för byggnadsarbetet inte på ett tillförlitligt sätt har kunnat klarläggas, eller då vägen har byggts med hjälp av frivilliga insatser. Det föreslås därför att sakägaren skall åläggas att betala en rimlig ersättning för byggnadskostnaderna. Vid bedömningen av vad som kan anses rimligt skall hänsyn tas till hur lång tid som förflutit mellan det att vägrätten uppstod och byggandet av vägen. Ju längre tid som har förflutit sedan byggandet av vägen, desto mindre andel kan sakägaren åläggas att betala.

Vid uppskattningen av byggnadskostnaderna för den tidpunkt då rätten till vägen uppstod kan som utgångspunkt tas att de tekniska kostnaderna för vägen skall anses vara bortbetalade på 15 år. Vägdelägarens andel av kostnaderna fastställs utgående från den nytta han har av vägen enligt vad som kan anses vara rimligt i varje enskilt fall. Det föreslås att ett tillägg om saken tas in i 1 momentet.

25 §. Enligt gällande lag uppbärs de medel som behövs för väghållningen i regel hos vägdelägarna i form av värdigheter utgående från de vägenheter som skall fördelas. Endast i det fall att en skogsväg används endast för sådana transporter som betingas av skogsbruket kan det bestämmas att de medel som behövs för underhållet av vägen i form av transportvärdigheter samlas in utgående från fullbordade transporter. Det förutsätts dess-

utom att det föreligger synnerligt skäl för ett sådant förfarande.

De förutsättningar som föreskrivits för uppbärandet av transportavgifter är så begränsade att betydelsen av bestämmelsen i praktiken har varit nära nog obefintlig. Transporter som hänför sig till skogsbruket kan dock vara tämligen ojämnt fördelade mellan fastigheterna. En vägdelägare på vars fastighet inte finns annat än ungskog behöver t.ex. inte nödvändigtvis vägen överhuvudtaget, men tvingas dock delta i vägunderhållet i det förhållande som vägenheterna förutsätter. Den situation som nu råder är ofta orimlig, i synnerhet då det i någon mån finns bosättning eller odlingar invid skogsvägen. I sådana fall kan den nu gällande 25 § inte alls tillämpas, eftersom vägen inte används enbart för de transporter som hänför sig till skogsbruket.

Med stöd av ovanstående föreslås att möjligheten att utnyttja avgifter som ersätter vägavgifterna utsträcks till underhållet av skogsvägar. För ibruktagande av bruksavgifter, som de nuvarande transportavgifterna skulle komma att kallas, behöver det inte föreligga synnerliga skäl. Dessutom skall de medel som behövs för underhållet av skogsvägar kunna samlas in i form av bruksavgifter även i det fall att en skogsväg i någon utsträckning används för andra transporter än dem som förutsätts av skogsbruket. Beslut om bruksavgifter och grunderna för bestämmandet av sådana fattas vid väglagets stämma, vägnämndens förrättning eller vägförrättningen.

26 §. I paragrafen ingår bestämmelser om avgifter för tillfällig användning av väg med hänvisning till de tillfälliga transporter som avses i 80 §. Paragrafens tillämpningsområde behöver dock utvidgas till att omfatta sådana rätter att använda vägen som grundar sig på speciallagstiftning. Sådana är de i samband med 23 § ovan nämnda nyttjanderätter som innehavare av inlösningsrätt har, i de fall då det i inlösningsbeslutet har beviljats rätt att använda vägarna i ett särskilt område utan något särskilt omnämnande av vilka. Användningen av vägen är i dessa fall oftast sporadisk och ansluter sig till underhåll i anslutning till inlösningsföretaget, och bruksavgifter bör i sådana fall inte uppbäras över-

huvudtaget. Skador på vägen måste naturligtvis ersättas. Det kunde dock ligga i såväl nyttjanderättsinnehavarens som väglagets eller vägdelägarens intresse att frågorna i anslutning till användningen av vägen ordnades permanent genom ett avtal. Det föreslås därför att parterna kan komma överens om storleken på bruksavgiften och betalningsperiodens längd samt alternativa betalningssätt.

Såsom framgår av den allmänna motiveringen har Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf och Finlands Stamnät Oyj rekommenderat bruksavgifter i fråga om enskilda vägar som används i anslutning till underhållet av minst 110 kV kraftledningar. Utgående från rekommendationen har avtal ingåtts enligt vilka den vägsträcka som får användas och ersättningen per kilometer har fastställts. Bruksavgiften täcker en period på tio år.

En stor del av byggandet av stamnätet för infrastrukturen, såsom energiöverföring samt vatten och avlopp, grundar sig på avtal mellan markägaren och den som genomför projektet. Om enighet inte nås, placeras anläggningarna ut med stöd av 161 § i markanvändnings- och bygglagen. Denna typ av nät betjänar enskilda fastigheter, och användningen av en enskild väg för underhållet av nätet ingår i allmänhet i vägenheterna för varje fastighet, varför det i sådana fall inte finns någon grund för att fastställa särskilda vägavgifter.

27 §. Det föreslås att en ändring görs beträffande ordalydelsen så att de ovan nämnda bruksavgifterna tas in i paragrafen.

30 §. Det föreslås att en ändring av ordalydelsen görs så att ordet bruksavgift tas in i paragrafen. Samtidigt skall bestämmelsens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta alla bruksavgifter och inte bara de i 25 § nämnda avgifter som uppbärs av delägarna av skogsvägar. Enligt förslaget kan bruksavgifterna ändras när grunderna för bestämmandet av dem har förändrats. Då det förutsätts en viss beständighet hos avgifterna, skall det finnas särskilda skäl att ändra dem.

31 §. Det föreslås att ordet transportavgift ersätts med ordet bruksavgift.

32 a §. Det föreslås att en bestämmelse skall tas in i paragrafen om anslutningen till

en enskild väg av en annan enskild väg eller en väg som leder till en fastighet. I den gällande lagen finns det inte någon sådan bestämmelse. Enligt förslaget skall den som vill ha anslutning till en enskild väg på egen bekostnad stå för anslutningen och underhållet av alla de anläggningar och anordningar som behövs för anslutningen. Bestämmelsen överensstämmer med bestämmelse om anslutningen av en enskild väg till allmän väg enligt 52 § 3 mom. lagen om allmänna vägar. Den som gör anslutningen skall bekosta anläggandet av den och de anordningar som behövs för anslutningen, såsom de konstruktioner i samband med vägtrummor som är nödvändiga med tanke på den anslutande vägens sidodike. Den som gör anslutningen skall också stå för underhållet av anslutningen, såsom snöröjning.

Om försummelse av byggandet av anslutningen eller underhållet av den innebär uppenbar fara för trafiken på en enskild väg eller för underhållet av den, kan vägdelägarna eller väglaget vidta nödvändiga åtgärder för att undanröja faran, om den som gjort anslutningen trots uppmaning försummar sin skyldighet. Härvid uppstår de kostnader undanröjandet av faran förorsakar vägdelägarna eller väglaget i efterhand hos den som gjort anslutningen. En sådan fara kan orsakas t.ex. av att vattnet i anslutningstrumman fryser och förhindrar smältvattenflödet i vägdiket.

Om det uppstår oenighet i fråga om kostnaderna, kan ärendet avgöras av vägnämnden. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i 52 §.

34 §. Det föreslås i 2 § ovan att vad som i denna lag föreskrivs om fastighet i tillämpliga delar gäller också outbrutet område. Därför slopas det överflödiga omnämmandet av rätten att avskilja visst område.

38 §. I nu gällande lag förtecknas de ärenden som kan behandlas vid en vägförrättning i 38 och 48 §. Bestämmelserna överlappar varandra delvis. Det föreslås därför att paragraferna sammanslås och att de ärenden som kan avgöras vid en vägförrättning förtecknas i 38 §, varefter 48 § kan upphävas som obehövlig. Befogenheten att avgöra ärenden vid vägförrättningen skall vara allmän, dvs. utöver de ärenden som uttryckligen förtecknas i bestämmelsen skall de ärenden som anges i

denna lag avgöras vid förrättningen, om det inte bestäms att de skall avgöras i annan ordning, såsom t.ex. av vägnämnden.

38 b §. I paragrafen bestäms om flyttandet av en befintlig väg då vägen förorsakar fastighetsägaren förfång som kan minskas eller undanröjas genom att flytta vägen. För att en sådan olägenhet som avses i lagrummet skall kunna uppstå, förutsätts att förhållandena på fastigheten har förändrats. Den verksamhet som bedrivs på fastigheten har kanske effektivare eller fastigheten kunde användas effektivare om vägen flyttades. Å andra sidan har trafiken på vägen kanske ökat eller annars förändrats så att den ger upphov till större förslitning, även om fastigheten används på samma sätt som förut. Vägen går t.ex. redan sedan tidigare intill fastighetens ekonomibyggnader eller annars över tomten, varvid ökad trafik orsakar fastigheten olägenheter eller risker jämfört med tidigare.

Enligt gällande lag kan en väg flyttas endast inom fastighetsägarens område. Detta kan dock vara omöjligt på grund av terrängen eller av andra skäl, eller så skulle det ge upphov till oskäligen kostnader. Det föreslås därför att det skall vara möjligt att flytta vägen även till annans mark, men endast av särskilda skäl. En förutsättning för flyttningen skall, oberoende av om den sker till egen eller annans mark vara att flyttningen kan ske utan betydande förfång för vägdelägarna eller någon annan.

Det skall även vara möjligt att flytta vägen när det föreligger ett sådant behov av trafiksäkerhetsskäl. Även i detta avseende kan förhållandena ha förändrats så att bibehållandet av vägen där den för närvarande ligger medför betydande risker med tanke på trafiksäkerheten, och varken fastighetsbegränsningar eller andra trafikregleringar kan råda bot på problemet. Det föreslås därför att en väg skall kunna flyttas även i sådana fall då det är nödvändigt för undanröjande av en olägenhet med tanke på trafiksäkerheten, då det inte finns några andra alternativ för att förbättra trafiksäkerheten.

Förutom själva vägen kan utnyttjandet av andra rättigheter i anslutning till vägen förorsaka fastigheten förfång. Sådana rättigheter är rätten till virkesupplag, rätten till område som behövs för bilplats och rätten till båt-

plats och båtbygga vilka alla nämns i 13 §. Det föreslås därför att de rättigheter som nämns i 13 § kan flyttas på samma grunder som en väg kan flyttas.

Flyttningen av en väg skall ske på fastighetsägarens initiativ och i hans intresse. Så som konstaterats ovan, kan förutom förändringar eller planerade förändringar i användningen av en fastighet även förändringar i trafiken på vägen leda till att vägen behöver flyttas. Därför skall de kostnader som flyttningen ger upphov till delas mellan fastighetsägaren och vägdelägarna i enlighet med vilka omständigheter som ger upphov till att vägen behöver flyttas. Om flyttningen föranleds av att användningen av fastigheten förändrats eller kommer att förändras, skall fastighetsägaren svara för flyttningskostnaderna i de fall då någon annan inte kan anses ha fördel av flyttningen. Det kan emellertid hända att vägen bättre än tidigare fyller sitt ändamål, och de övriga vägdelägarna skall i så fall delta i kostnaderna för flyttningen. Härvid skall delägarna vid sidan av fastighetsägaren svara för kostnaderna för flyttningen i det förhållande som vägenheterna anger enligt vad förrättningsmännen anser vara skäligt vid vägförrättningen. Om det viktigaste skälet till att vägen flyttas är att trafiken på vägen har ändrat karaktär och ökat, och flyttandet av vägen är nödvändigt av t.ex. de ökade risker eller olägenheter vägen föranleder, skall vägdelägarna svara för största delen av kostnaderna för flyttningen. Den nytta fastighetsägaren kommer att ha av ett mera effektivt nyttjande av fastigheten eller av att den belastning som vägen föranlett försvinner eller minskar skall dock allt tas i beaktande vid bedömningen av hur kostnaderna för flyttningen av en väg skall fördelas. Kostnaderna för flyttningen innefattar också ersättningar enligt 4 kap. i denna lag. Bestämmelser om vägförrättningskostnader ingår i 47 § 3 mom. Det föreslås att en bestämmelse om förutsättningarna och kostnaderna för flyttande av en väg tas in i 1 mom. i denna paragraf.

Beslut om flyttning av en väg fattas vid en vägförrättning. Som förtydligande föreslås att en bestämmelse tas in i 2. mom. enligt vilken en sådan vägförrättning kan anhängiggöras endast av ägaren till den fastighet på

vars mark den väg som skall flyttas är belägen. Om flyttningen av vägen grundar sig på förbättring av trafiksäkerheten, skall även väglaget och, om något väglag inte har grundats, en vägdelägare ha rätt att söka vägförrättning.

38 c §. Det föreslås att bestämmelser om lokal vägförrättning för enskilda vägar tas in i paragrafen. Syftet är att man i situationer där vägrätterna är oklara eller vägförhållandena har förändrats skall kunna behandla alla de enskilda vägarna i ett större område vid en gemensam förrättning och att man skall kunna ta ställning till om alla de tidigare grundade vägrätterna eller de rättigheter som tjänat trafiken på vägen fortfarande behövs, eller om de befintliga enskilda vägarna är ändamålsenligt placerade med beaktande av t.ex. trafikökningar eller trafikminskningar. Det föreslås därför en bestämmelse enligt vilken det skall vara möjligt att reglera alla enskilda vägar inom ett visst område vid en vägförrättning så, att vägrätterna och andra rättigheter som reserverats med tanke på att innehavarna skall kunna färdas på vägen motsvarar de ändrade förhållandena. En sådan förrättning kan sökas av kommunen, ett väglag eller en fastighetsägare. Om allmänt intresse så kräver kan även lantmäteribyran på eget initiativ utfärda förordnande om att en vägförrättning skall genomföras. Vid en lokal vägförrättning kan alla sådana ärenden behandlas som kan behandlas vid en vägförrättning. Då det är fråga om ett mera omfattande förfarande än det som gäller en enskild väg och rättigheter som gäller den, föreslås att lantmäteribyran skall vara behörig myndighet även i de fall då förrättningsområdet helt eller delvis är ett sådant område som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen, dvs. ett sådant område där kommunen är ansvarig för fastighetsregistret.

Vid en lokal vägförrättning skall enskilda vägar som blivit obehövliga dras in. Då en befintlig väg kan beröras av många slag av rättigheter som tillåter innehavarna att färdas på vägen, och dessa rättigheter kan ha grundats vid olika tillfällen, föreslås det att de rättigheter som berör en väg som skall dras in inte behöver utredas fastighetsvis.

I 3 mom. anges vem som skall stå för kostnaderna för en vägförrättning som avses i 1

mom. Enligt förslaget skall bestämmelserna i 47 § tillämpas på betalningen av dessa kostnader. I sådana fall då förrättningen har anhängiggjorts på annat sätt än på lantmäteribrans initiativ, och den har krävts av allmänt intresse, kan förrättningskostnaderna eller en del av dem betalas av statens medel. I det beslut som fattats av förrättningsmännen skall i detta fall ändring inte kunna sökas genom besvär. Om förrättningen anhängiggörs utan ansökan på lantmäteribrans förordnande, skall förrättningskostnaderna betalas av staten och kvarstå såsom slutlig utgift för staten.

39 §. I 1 mom. föreskrivs vem som har rätt att kräva vägförrättning. Liksom enligt gällande lag skall fastighetsägaren och kommunen samt det vägslag vars väg förrättningen gäller vara behöriga att kräva förrättning. Den sistnämnda partens behörighet nämns nu i paragrafens 4 mom., vilket kan slopas när detta tillägg görs till 1 mom.

I fråga om innehavare till rättigheter som avses i 2 § 1 mom. gäller vad som här föreskrivs om fastighetsägare. Då sådana rättigheter som avses i denna lag kan grundas att gälla även samfällt område, föreslås att delägarna i ett samfällt område skall ha möjlighet att kräva vägförrättning. Då det ovan i anslutning till 38 § 1 mom. 4 punkten föreslås att en fråga gällande en befintlig vägs sträckning och bredd kan behandlas och avgöras vid en vägförrättning, är det motiverat att innehavaren till en särskild rättighet som rör fastigheten, t.ex. en arrendator, skall kunna kräva en sådan vägförrättning, om oklarheter har uppstått.

Det föreslås att paragrafens 2 mom. skall innehålla bestämmelser om vem som är sakägare vid en vägförrättning, dvs. vems rättsliga ställning de beslut som fattas vid vägförrättningen påverkar och vem som av denna anledning har rätt att föra talan. Då vägförrättningar till sin art och omfattning kan vara mycket olika, är det inte ändamålsenligt att räkna upp alla som kan vara sakägare, utan det föreslås att det i enlighet med 17 § 1 mom. fastighetsbildningslagen föreskrivs att en sakägare utöver sökanden kan vara en sådan person, fysisk eller juridisk, vars rätt förrättningen direkt berör. Sakägare kan vara t.ex. innehavare till servitutsrätt eller arrenderätt eller annan särskild rättighet, om de

beslut som fattas vid förrättningen direkt berör deras rättigheter. I fråga om kommunens särskilda ställning som sakägare gäller fortfarande vad som anges i 44 § 5 mom.

I 3 mom. föreslås en specificering av ordalydelsen.

40 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om förrättningsingenjör och gode män, dvs. förrättningsmän. Enligt 1 mom. skall en vägförrättning liksom för närvarande utföras av en förrättningsingenjör och två gode män, om vilka bestäms närmare i fastighetsbildningslagen. En vägförrättning kan dock utföras utan gode män, om förrättningsingenjören anser att det inte är nödvändigt att dessa deltar i förrättningen. Det beror på vägförrättningens art och omfattning huruvida det är nödvändigt att använda sig av tre förrättningsmän. I vilket fall som helst skall gode män delta i förrättningen, om någon av sakägarna så kräver. Bestämelsen överensstämmer med 4 § fastighetsbildningslagen.

I 2 mom bestäms vem som kan vara förrättningsingenjör vid en vägförrättning. I momentet görs en hänvisning till de allmänna bestämmelserna om förrättningsingenjörer i 5 och 5 a § fastighetsbildningslagen. Eftersom kommunens fastighetsingenjör nämns särskilt i dessa bestämmelser, kan 3 mom. i denna paragraf strykas. Det föreslås dessutom att möjligheten för en medlem i vägnämnden att fungera som god man vid en vägförrättning skall slopas, eftersom vägnämndens objektivitet och opartiskhet kan äventyras, om den skall behandla sådana vägärenden som en medlem av nämnden tidigare har varit med om att besluta vid en vägförrättning.

41 §. I paragrafen föreskrivs om förfarandet vid sökande av vägförrättning. I sådana fall då förrättningen i sin helhet gäller ett område för vilket kommunen är ansvarig för registret, skall förrättningen sökas av kommunen. Det föreslås att ett tillägg om detta tas in i 1 mom.

Omnämmandet i 2 mom. av innehavare av utbrytningsrätt föreslås utgå, eftersom bestämmelserna om fastighet även gäller outbrutet område enligt 2 §.

I 212 § 2 mom. fastighetsbildningslagen föreskrivs om en sådan förrättning som kan utföras för att avhjälpa en brist i fastighets-

stemet eller rätta till ett fel i detsamma eller främja tillförlitligheten och klarheten i systemet. Ibland kan det vara nödvändigt att en vägförrättning anhängiggörs för att avhjälpa en oklarhet i fastighetssystemet. Därför föreslås det att i 3 mom. tas in bestämmelser om att lantmäteribrån eller den ansvarige för fastighetsregistret i kommunen kan anhängiggöra en sådan vägförrättning på eget initiativ, varvid bestämmelserna i den nämnda paragrafen i fastighetsbildningslagen skall tillämpas i fråga om förrättningskostnaderna.

45 §. Syftet är att närma bestämmelserna om förfarandet vid vägförrättning till de allmänna bestämmelserna om förfarandet vid fastighetsförrättningar så, att endast de bestämmelser om vägförrättning som är nödvändiga med avseende på vägförrättningens natur skall kvarstå i lagen om enskilda vägar. Om tillkännagivande av vägförrättning föreskrivs i 43 §, i vilken hänvisning görs till 168-171 § fastighetsbildningslagen. Om delgivningen av tidpunkten för den fortsatta behandlingen av en uppskjuten förrättning föreskrivs i 45 § 1 mom. i lagen om enskilda vägar, och i paragrafens 2 mom. ingår bestämmelser om de fall då kallelsen till förrättningens första sammanträde har varit bristfällig. Då 170 och 171 § fastighetsbildningslagen redan innehåller bestämmelser om dessa frågor, kan 45 § i lagen om enskilda vägar upphävas. Förslaget förbättrar ställningen för delägare i samfällda områden, då det enligt nuvarande 45 § 2 mom. inte är nödvändigt med uppskov med förrättningen för utsändande av kallelsebrev, om vägrätten grundas på samfällt område och någon av ägarna till det samfällda området inte har kallats till förrättningen. I 171 § 3 mom. fastighetsbildningslagen görs ingen skillnad på ägare till samfällda områden och andra grupper av sakägare.

47 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldigheten att betala kostnaderna för en vägförrättning. Det föreslås att ett tillägg i vilket hänvisas till fastighetsbildningslagens allmänna bestämmelser om kostnaderna för en fastighetsförrättning samt betalningen och indrivningen av dem tas in i 1 mom.

48 §. I de nu gällande paragraferna 38 och 48 ingår bestämmelser om ärenden som skall behandlas vid en vägförrättning. Bestämmel-

serna överlappar varandra delvis och de skall sammanslås i en ny 38 §. Det föreslås därför att 48 § upphävs som obehövlig.

51 §. I det nu gällande 1 mom. ingår beträffande förfarandet vid en vägförrättning och kostnaderna för denna en hänvisning till allmänna bestämmelser om fastighetsförrättningar. Det föreslås att tillämpningsområdet för momentet skall preciseras. När det i 47 § föreskrivs om förrättningskostnaderna, kvarstår i denna paragraf endast bestämmelser om vägförrättningsförfarande, i fråga om vilka hänvisas till fastighetsbildningslagen och författningar på lägre nivå som givits med stöd av den. Dessa skall gälla om något annat inte föreskrivs om förfarandet i denna lag. Dessutom görs en hänvisning till de bestämmelser i fastighetsbildningslagen som gäller rättande och tillrättaliggande av fel som begåtts i en vägförrättning samt framställning av återbrytande av en förrättning som redan antecknats i fastighetsregistret eller ett lagakraftvunnet beslut.

Enligt 2 mom. i paragrafen gäller i fråga om sökande av ändring i ett beslut eller en åtgärd i samband med en vägförrättning vad som föreskrivs om besvär över en fastighetsförrättning. Huvudregeln är att den som är missnöjd med ett beslut som givits i samband med en vägförrättning kan söka ändring i beslutet först efter det att förrättningen avslutats. Endast i undantagsfall kan särskild besvärsmått beviljas under pågående förrättning. Enligt gällande lag beviljas en sådan besvärsmått endast i sådana fall som gäller förkastande av jävsanmärkning i fråga om en förrättningsman.

Vid en vägförrättning skall det utredas vilka som är sakägare. Såsom konstateras ovan kan sakägare utöver förrättningssökanden vara de personer vilkas rättsliga ställning förrättningen direkt berör, utan att sakägarna räknas upp som i nu gällande lag. Av denna orsak föreslås att ändring får sökas särskilt också i ett beslut som gäller rätten att som sakägare delta i vägförrättningen medan denna pågår. Detta tillägg tas in i ett nytt 3 mom., till vilket också skall överföras omnämmandet av förkastande av jävsanmärkning.

Vid grundandet av en ny vägförbindelse och även annars under vägförrättningens

gång skall sådana frågor avgöras som inverkar på slutresultatet av förrättningen. Sådana är i synnerhet frågor om vägens sträckning och delägare, frågor som kan vara kontroversiella. Med tanke på förrättningen i dess helhet vore det ändamålsenligt att kunna fatta laggilla beslut särskilt, varefter förrättningen kunde fortsätta. Det föreslås därför att ändring i beslut som gäller vägens sträckning eller vilka som är vägdelägare skall kunna sökas medan förrättningen pågår. I fråga om dessa avgöranden utfärdas ett interimistiskt beslut och ges besväransvisning. För att förrättningen inte skall fördröjas i onödan föreslås att förrättningsingenjören skall pröva om sökande av besvär skall tillåtas medan förrättningen pågår. Också dessa frågor regleras i det nya 3 mom. som tas in i paragrafen.

51 a §. Paragrafen innehåller bestämmelser om registret över enskilda vägar. Det är skäl att även i fortsättningen se till att ansvaret för datasystemet vilar på en enda myndighet, varför lantmäteribråns skall föra register även över de enskilda vägar som är belägna inom det område där kommunen är ansvarig för fastighetsregistret.

Det föreslås med anledning av den ändring som föreslås i fråga om 3 § 2 mom. att ett tillägg görs i 1 mom. 5 punkten enligt vilket i registret skall införas uppgift om upphörande av väg eller del av väg.

52 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om de uppgifter som åligger vägnämnden. Då det föreslås att de uppgifter som skall behandlas vid en vägförrättning samlas i 38 §, ändras hänvisningen i det inledande stycket i 1 mom. till att syfta på denna paragraf.

Det föreslås att ett tillägg görs i 1 mom. 3 punkten så att en hänvisning görs också till 32 a §, som tar upp ersättningar och kostnader som föranleds av försummelse av byggande av en anslutning eller underhållet av en sådan.

I 25 § ovan föreslås att de medel som behövs för väghållningen i fråga om en skogsväg kan samlas in av delägarna även i de fall då skogsvägen används till andra transporter än sådana som skogsbruket förutsätter. Transportavgifterna ändras i detta fall till bruksavgifter. Motsvarande ändringar i ordalydelsen föreslås också för 1 mom. 8 punkten i paragrafen.

Då lång tid kan ha förflutit sedan vägrätten eller andra rättigheter enligt denna lag grundades eller fastigheterna kan ha bytt ägare, kan det uppstå ovisshet eller stridigheter om huruvida vägen är byggd och används i enlighet med vägrätten, eller huruvida vägen är i det skick som förutsätts eller andra rättigheter som avses i denna lag, t.ex. rätten till bil eller båtplats används i enlighet med beslutet om grundande av rätten. Det föreslås därför att vägnämnden i sådana oklara fall eller tvistefrågor kan avgöra ärendet, vilket anges i 1 mom. 10 a punkten i paragrafen.

I 1 mom. 11 punkten ingår en hänvisning till de uppgifter som åligger vägnämnden enligt 10 kap. i lagen med undantag för de avgöranden som omfattas av domstolens eller vägförrättningens beslutanderätt. Då ett tillägg till 82 a § nedan kommer att föreslås enligt vilket vägnämndens befogenheter utökas, föreslås att hänvisningen till det nämnda lagrummet slopas.

53 §. Den gällande lagen innehåller inte några uttryckliga bestämmelser om i vilken ordning vägnämnden skall behandla och avgöra de ärenden som åligger den enligt denna lag. Det har av denna orsak uppstått oklarhet om huruvida vägnämnden kan avgöra sådana ärenden som åligger den även på annat sätt än genom en sådan förrättning som avses i 54 §.

För att skapa klarhet beträffande praxis och förenhetliga förfarandet föreslås det att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen med bestämmelser om att vägnämnden behandlar och avgör de ärenden som åligger den enligt denna lag vid vägnämndens förrättning och att nämnden för detta ändamål skall sammanträda en eller flera gånger efter behov. I 54 § nedan föreskrivs om det förfarande som vägnämnden skall iaktta och de beslut som den skall fatta i andra ärenden än dem som avses i denna lag.

54 §. För att förfarandet skall bli så enhetligt som möjligt föreslås att i fråga om tillkännagivandet av vägnämndens förrättning och förrättningskostnader skall iaktas vad som föreskrivs om tillkännagivandet av vägförrättning och förrättningskostnader i samband med den. Det föreslås därför att 5 mom. i paragrafen skall sammanslås till ett nytt 2 mom., i vilket hänvisning görs till 43 och

47 § i denna lag. Samtidigt skall det nuvarande 6 mom. ändras till 3 mom. I detta moment ingår bestämmelser om vägnämndens förfarande i egenskap av organ som avses i kommunallagen. I sådana fall skall i fråga om nämndens förfarande och beslut i tillämpliga delar gälla vad som föreskrivs i de allmänna bestämmelserna i kommunallagen.

57 §. Det har ovan föreslagits att en ny 6 a § tas in i lagen om enskilda vägar i vilken ingår bestämmelser om vägnämnden. Det föreslås därför att 57 § upphävs som obehövlig.

58 §. Det föreslås att 2 mom. ändras beträffande sysslomannens, bestyrelsens medlemmars eller deras suppleanters mandatperiod. I stället för den nuvarande mandatperioden på fyra år skall en kortare tid kunna tillämpas, samtidigt som mandatperioden fortfarande kan vara högst fyra år.

Om väglaget har underlåtit att utse en syssloman eller medlemmar av bestyrelsen eller suppleanter för dessa, kan vägnämnden förordna sådana. Det föreslås ett tillägg till 3 mom. enligt vilket nämnden i samband med sitt förordnande skall bestämma att väglaget skall betala ett skäligt arvode för uppdraget.

60 §. I paragrafen ingår bestämmelser om skäliga arvoden för sysslomannen, medlemmarna av bestyrelsen, dessas suppleanter och revisorerna. För tydlighetens skull föreslås att ett tillägg till paragrafen görs, enligt vilket de har rätt att få ersättning, såsom reseersättning, för de kostnader som handhavandet av uppdraget förorsakar dem. Rätt till ersättning för kostnaderna föreligger också då vägnämnden i sådana fall som avses i 58 § ovan förordnar en syssloman, en medlem av bestyrelsen eller en suppleant för denne.

62 §. I 2 mom. föreskrivs om rätten att teckna väglagets namn. En rättshandling blir bindande för väglaget då den som har rätt att teckna väglagets namn har utfört handlingen i väglagets ställe. När väglaget som sakägare tar del i ett myndighetsförfarande, såsom vägnämndens förrättning eller en vägförrättning eller uppträder inför en domstol, såsom jorddomstolen, kan endast de som har rätt att teckna väglagets namn föra väglagets talan, om de inte har befullmäktigat någon annan person för detta ändamål. Om väglaget har en bestyrelse, kan två av dess ordinarie medlemmar tillsammans teckna väglagets namn.

Förfarandet har i praktiken visat sig vara alltför osmidigt, åtminstone i sådana ärenden som inte kan uppskjutas. Det föreslås därför att väglaget inför domstol och andra myndigheter kan representeras av sysslomannen eller en medlem av bestyrelsen eller en suppleant för någon av dem. Dessa skall vid behov kunna bevisa sin ställning i väglaget genom ett utdrag ur stämmans protokoll.

I 3 mom. fastställs på vilka grunder en stämning eller ett myndighetspåbud anses ha kommit till väglagets kännedom. I bestämmelsen görs en hänvisning till den förteckning över enskilda vägar som vägnämnden skall upprätthålla. Detta är missledande, eftersom vägnämndens skyldighet att upprätthålla en förteckning över enskilda vägar upphävdes och överfördes på Lantmäteriverket genom en ändring av lagen om enskilda vägar (521/1975). Det föreslås därför att en hänvisning görs till det register över enskilda vägar som avses i 51 a §.

64 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om vägdelägarnas befogenheter. I 2 mom. 2 punkten föreslås att ett omnämmande av bruksavgifter liksom grunderna för bestämmande av vägenheter och bruksavgifter läggs till. Dessutom föreslås att en hänvisning till 23 § tas in i punkten. Då frågor som gäller bruksavgifter enligt 23 § 5 mom. och 26 § kan överenskommas, är det nödvändigt att i detta sammanhang ta in en hänvisning till dessa lagrum.

Enligt gällande lag åligger det vägnämnden att fastställa en ersättning som avses i 24 §. Eftersom det är fråga om vägdelägarnas skyldighet att delta i byggnadskostnaderna för vägen, är det ändamålsenligt att saken kan beslutas vid väglagets stämma. Det föreslås därför att detta föreskrivs i en ny 2 a punkt i 2 mom. Härvid har väglaget och vägnämnden parallell behörighet i ärendet. Därutöver föreslås att en hänvisning till 32 a § tas in i paragrafen för den händelse att det uppstår oenighet om byggandet eller underhållet av en anslutning.

Det föreslås att ett omnämmande av bruksavgift tas in i 4 punkten i momentet.

I samband med bildandet av ett väglag skall vägdelägarna besluta om vägnämnden skall ha en syssloman eller en bestyrelse. Då förhållandena i fråga om väghållningen och

antalet delägare ändras, vore det ändamålsenligt att väglagets stämma kunde byta ut syssломannen mot en bestyrelse eller tvärtom. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i 2 mom. 8 punkten.

Enligt förslaget till 25 § skall de medel som behövs för underhållet av skogsvägar kunna samlas in av vägdelägarna i form av bruksavgifter som betalas utgående från utförda transporter i stället för som vägavgifter. Enligt gällande lag fattas beslut i ärendet antingen vid vägförrättningen eller vägnämndens förrättning. Då det i detta fall är fråga om det mest ändamålsenliga sättet att samla in medel för väghållningen, borde beslut om saken kunna fattas även vid väglagets stämma. Det föreslås att en ny 8 a-punkt tas in i 2 mom. enligt vilken väglagets stämma kan besluta om grunderna för bruksavgifter och ändringar i dem.

65 §. I paragrafen ingår bestämmelser om väglagets årsstämma och andra stämmor och hur en stämma sammankallas. Alla de mera betydande ärenden gällande väghållningen som skall tas upp vid årsstämman skall nämnas i kallelsen till denna. Sådana ärenden är i allmänhet de som förtecknas i 64 § 2 mom., men beroende på situationen kan de även vara av annan art.

66 §. I 1 mom. föreskrivs hur rösterna räknas, om en omröstning företas vid väglagets stämma. Antalet röster är beroende av vägenheternas antal, men antalet har begränsats i syfte att i mån av möjlighet undvika situationer där någon av vägdelägarna i egenskap av innehavare av ett stort antal vägenheter bestämmer om sådant som skall avgöras av stämman. Bestämmelsen om ett begränsat antal röster är fortfarande befogad, men det föreslås att den förenklas så att ingen av deltagarna i stämman kan ha ett röstetal som är större än trettio procent av de vid stämman närvarande delägarnas sammanlagda antal vägenheter. Om det blir nödvändigt att företa omröstning vid stämman, avgörs ärendena med enkel röstövervikt, som framgår av det sammanlagda antalet röster efter att den ovannämnda begränsningen av antalet röster har gjorts.

Det föreslås att i 3 mom. tas in en bestämmelse om att stämmans protokoll i enlighet med allmän föreningspraxis kan godkännas

av stämman utan att särskilt utsedda protokolljusterare behöver underteckna det.

67 §. Det räkenskapsår som i 2 och 3 punkten nämns i samband med väglagets uppgifter föreslås bli ändrat till räkenskapsperiod. Denna ändring företogs inte i samband med den ändring av lagen om enskilda vägar (217/1995) enligt vilken räkenskapsperioden kan omfatta en period av annan längd än ett år. För tydlighetens skull föreslås att ett tillägg om väglagets skulder görs i 2 punkten, eftersom väglaget med stöd av 76 § i kan ta lån. Dessutom föreslås att ett omnämnande av bruksavgifter tas in i 4, 5 och 6 punkten.

68 §. I paragrafen föreskrivs om framläggande av debiteringslängd. Om detta skall meddelas i kallelsen till den stämma vid vilken debiteringslängden skall fastställas. Dessutom föreslås att ordet transportavgift blir utbytt mot ordet bruksavgift.

70 §. I paragrafen ingår en bestämmelse om det förfarande enligt vilket den som är missnöjd med ett beslut som väglagets stämma har fattat kan förelägga vägnämnden ärendet för prövning. Det föreslås att en precisering görs i 1 mom. om att yrkandet till vägnämnden skall framställas skriftligt.

78 §. Det föreslås att det i 1 mom. för tydlighetens skull tas in ett omnämnande av att fastigheten utgör pant även för andra avgifter som avses i denna lag än för väg- och bruksavgifter, såsom för vägbyggnadskostnader som avses i 24 §.

82 §. Det omnämnande av innehavare till rätt att avskilja visst område som ingår i 2 mom. föreslås bli utbytt mot innehavare av outbrutet område.

82 a §. Enligt 1 mom. i paragrafen kan på de villkor som anges i lagrummet vid en vägförrättning beviljas temporär färdselrätt tills frågan om erhållandet av vägrätt har avgjorts. Vid vägnämndens förrättning kan det, när det är fråga om att bevilja fastigheten eller näringsidkare sådan rätt till en befintlig väg som avses i 9 § 1 mom. eller 10 § 1 mom., på motsvarande sätt som vid en vägförrättning uppstå situationer där det är nödvändigt att bevilja en sökande av en rättighet som avses ovan temporär färdselrätt till den väg som förrättningen gäller vid avsaknad av annan färdselrätt, tills frågan om erhållande av rättigheten har avgjorts vid förrättningen. Det

föreslås att ett nytt 2 mom. gällande detta fogas till paragrafen.

83 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning för skada som åsamkats av temporär användning av vägen och temporär färdselrätt. Enligt gällande lag skall ersättningen beviljas särskilt av vägnämnden om ersättningen inte har fastställts när rätten beviljades eller någon överenskommelse om ersättning inte har gjorts och det inte är fråga om ett brottmål. Ordalydelsen i lagen antyder att det skall finnas en överenskommelse om ersättning och att denna överenskommelse på avtalsparternas försorg kan bringas inför vägnämnden för godkännande. Om det råder oenighet om saken har nämnden inte rätt att besluta om grunderna för ersättningen eller dess belopp. I ett sådant fall skulle parterna tvingas föra tvistefrågan till domstol för avgörande. Då vägnämnden enligt gällande lag fattar beslut om ersättningsärenden i sådana fall som avses i 52 § 1 mom. 3 punkten, föreslås att vägnämndens befogenheter skall utvidgas så att de kan fatta beslut om sådana ersättningar som avses i paragrafen när det uppstår oenighet. Då det ovan föreslås att ett nytt 2 mom. tas in i 82 a §, föreslås att det tillägg som föranleds av detta moment görs till sista meningen i denna paragraf.

84 §. Paragrafen innehåller en bestämmelse om indragning av en väg eller en del av en väg. Ibland kan indragningen av en väg vara betingad av ett allmänt behov. En ökning av tåghastigheterna kan leda till att plankorsningar behöver tas bort eller flyttas för förbättrande av trafiksäkerheten. På motsvarande sätt kan försvarsmaktens säkerhetsbestämmelser leda till att ändringar behöver göras i fråga om enskilda vägar. Det föreslås därför att till paragrafens 1 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken det skall vara möjligt att dra in en väg eller en del av en väg även när ett allmänt behov så kräver.

För tydlighetens skull föreslås det att momentet delas upp i två moment så, att de olika förutsättningarna för indragning av en allmän väg eller en del av en väg beskrivs i det nya 1 mom. Slutdelen av momentet fogas till 2 mom., varvid ansökningsförfarandet gällande vägförärrättningen beskrivs i det nya 2 mom.

Eftersom en enskild väg kan grundas så att

den utöver fastigheten belastar även andra registerenheter, såsom ett samfällt område, föreslås att ett förtydligande tas in i 1 mom. som anger att även innehavaren till en annan registerenhet har rätt att ansöka om indragning av en väg eller en del av en väg.

Efter det att en väg som förvaltats av ett väglag har dragits in hänför sig inte längre några vägrätter till vägen. Stalliga eller kommunala bidrag som utbetalats för väghållningen är därefter obehövlige. Det föreslås därför att det bidrag för vägen som utbetalts för det år då vägen dragits in skall återbäras innan överskottet delas mellan delägarna till den del det inte har använts för väghållningen. Oanvända bidrag skall återbetalas inom tre månader från det att beslutet om indragningen av vägen har vunnit laga kraft.

85 §. Det skall vara möjligt att upphäva de rättigheter som avses i bestämmelsen även när ett allmänt behov så kräver. Bestämmelsen kommer i detta avseende att överensstämma med 84 §. Därmed kan t.ex. ett virkesupplag invid järnvägen flyttas till ett säkrare ställe, om flyttningen är nödvändig på grund av ökade tåghastigheter.

86 §. När en väg eller en del av en väg dras in så att en vägförbindelse upphör, skall vägförbindelserna samtidigt nyregleras. En bestämmelse om detta ingår i paragrafens 1 mom.

De nyregleringar som avses i 1 mom. sker genom statsmaktens åtgärder och är jämförbara med en inlösning. Därmed skall den rättsliga ställningen för dem som åtgärderna berör vara densamma som då det gäller en inlösning. I paragrafens 2 mom. föreslås att kostnader som föranleds av indragning av rättigheter på grund av att allmänt behov så kräver eller av grundande av rättigheter skall betalas av sökanden. Dessutom skall sakägaren ha rätt till fri rättegång eller rätt att få ersättning för att bevaka sina intressen av den som ansöker om förrättningen på det sätt som bestäms i 82 § lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter.

88 §. Det föreslås att en hänvisning till bruksavgift tas in i paragrafen. Samtidigt föreslås att ordalydelsen i fråga om räntesatser åjourförs.

89 a §. I paragrafen föreskrivs om det förfarande som tillämpas då en väg inte har

byggts färdig inom den tid som bestämts vid vägförrättningen. Det har uppstått oklarhet om huruvida förfarandet kan tillämpas på vägdelägare som inte bildar ett väglag. Det föreslås därför att förfarandet skall kunna tillämpas även i de fall då vägdelägarna inte bildar ett väglag och inte har kunnat enas om byggandet av vägen. En ändring gällande detta tas in i 5 mom.

90 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om i vilka fall beslut i enlighet med denna lag kan gå i verkställighet innan de har vunnit laga kraft. I regel kan beslut gå i verkställighet oberoende av besvär, såvida inte något annat uttryckligen föreskrivs. Enligt nu gällande lag förutsätts att ett åläggande av betalningsskyldighet skall ha vunnit laga kraft för att gå i verkställighet, om beslutet har överklagats hos jorddomstolen. Fördröjda inbetalningar på grund av inlämnade besvär kan försvåra väglagets verksamhet, eftersom beslutet om debiteringslängden måste ha vunnit laga kraft innan avgifterna kan debiteras, i synnerhet som det enligt vedertagen tolkning räcker med ett enda ändringssökande för att beslutet inte skall vinna laga kraft i fråga om alla dem som åläggs att betala genom samma beslut.

Det föreslås därför att 1 mom. ändras så, att ändringssökande inte hindrar ett åläggande av betalningsskyldighet från att gå i verkställighet.

Enligt 2 mom. kan andra beslut än de som nämns i 1 mom. verkställas trots att ändring har sökts i beslutet. Eftersom viktiga beslut som berör vägdelägarnas rättigheter och skyldigheter fattas vid väglagets stämma, föreslås att 2 mom. ändras så, att ett beslut som fattats vid väglagets stämma jämföras med beslut som fattats vid vägförrättningen eller vägnämndens förrättning. Härvid kan vägnämnden vid behov förbjuda verkställigheten av ett beslut som fattats vid väglagets stämma, om ett ändringsyrkande har lämnats in till nämnden.

Då även ett beslut som gäller åläggande av betalning kan gå i verkställighet trots att ändring har sökts i ärendet, är det skäligen att det löper ränta till den del ett belopp överstiger den slutliga avgiften. Det föreslås därför att ett nytt 3 mom. tas in i paragrafen enligt vilket ränta enligt 3 § 2 mom. räntelagen, ökad

med tre procentenheter, skall betalas på det belopp som återbärs utöver själva den summa som återbetalas.

96 §. När staten eller kommunen understöder underhållet av en enskild väg får användningen av vägen för annat än transporter som gagnar vägdelägarna inte förbjudas. Endast för trafik som bedrivs regelbundet på en sådan väg krävs väglagets eller vägdelägarnas samtycke.

Sådan trafik som inte gagnar vägdelägarna kan åsamka ägarna till de fastigheter som gränsar till vägen olägenhet på grund av försämrad trafiksäkerhet, buller eller damm eller av annat liknande skäl. Detta slag av trafik skall kunna förbjudas genom vägdelägarnas eller väglagets beslut i sådana fall då de ovan avsedda olägenheterna från fastighetsägarnas synpunkt är ansevärda. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i paragrafen. Eftersom ett förbud mot användningen av vägen kan ha omfattande följder för trafiken, föreslås att kommunens samtycke krävs för utfärdande av förbudet. Då en enskild väg även kan ligga på en annan registerenhets område, föreslås att ett tillägg om detta skall tas in i 1 mom.

98 a §. Vid behandlingen av regeringens proposition med förslag till förvaltningsprocesslag och till lagstiftning som har samband med den (RP 217/1995 rd) har riksdagens lagutskott i sitt betänkande (LaUB 5/1996) konstaterat, att utgångspunkten för lagen är principen om allmän besvärsmätt. Enligt utskottets ställningstagande skall besvär förbud endast föreskrivas i bestämmelser på lagnivå och ur lagen kan inte härledas en allmän fullmakt att utfärda bestämmelser om besvär förbud genom förordning. Det föreslås därför att den bestämmelse om ändringsökande som ingår i 42 b § i den nuvarande förordningen om enskilda vägar skall tas in i lagen som en ny 98 a §.

Det föreslås inte några ändringar beträffande innehållet i bestämmelsen. Besvärsmätten skall även i fortsättningen gälla endast sådana fall då det är fråga om återbäring av ett statsbidrag eller en del av detta. Däremot får ändring inte sökas genom besvär i andra beslut gällande statsunderstöd som vägdistriktet fattat, eftersom understödet beviljas enligt prövning.

Då allmänna regionala förvaltningsdomstolar har inrättats genom lagen om förvaltningsdomstolarna (430/1999), måste ordalydelsen i paragrafen svara mot innehållet i den lagen.

101 §. Systemet för utsökningsmyndigheter har ändrats i samband med underrättsreformen och utvecklandet av lokalförvaltningen så, att länsstyrelsens uppgifter som överexekutor har slopats och behandlingen av besvärshandlingarna har övergått till tingsrätterna. Bestämmelser om sökande av ändring i utmätningsmannens förfarande ingår i 10 kap. utsökningslagen (37/1895), såsom bestämmelser om behandlingen av besvär i tingsrätten och hovrätten. Utsökningslagen innehåller inte längre några bestämmelser om handräckning.

Enligt 1 mom. i paragrafen har polismyndigheten befogenhet att lämna handräckning om överträdelsen är uppenbar. I annat fall är det möjligt att väcka talan vid tingsrätten. Det är härvid fråga om säkringsåtgärder eller yrkande av tredsakod om på det sätt som anges i rättegångsbalken. Sökande av ändring hindrar i allmänhet inte domen från att gå i verkställighet.

Eftersom 2 och 3 mom. i paragrafen är föråldrade, föreslås att de upphävs.

103 a §. En ändring av vägenheter inom ett väglag eller vägnämndens fastställande av sådana kräver ofta expertkunskaper. Enligt gällande lag är det möjligt att begära förordnande hos lantmäteribyrån för lantmäteringenjören att avge utlåtande i ärendet. Bestämmelsen är delvis föråldrad. Det är inte fråga om en fastighetsförrättning utan ett uppdrag som utförs på beställning och om vilket för lantmäteriverkets del bestäms i 5 § lagen om lantmäteriverket (505/1991). Sådana prestationer är avgiftsbelagda och prissätts på affärsekonomiska grunder enligt vad som bestäms i 4 § jord- och skogsbruksministeriets beslut om när lantmäteriverkets prestationer skall vara avgiftsbelagda och grunderna för avgifterna samt storleken av de avgifter som uppstår för prestationerna (1202/1996).

Enligt 1 mom. kan väglaget besluta att begära expertutlåtande i ett ärende som gäller fördelningen av vägenheter. I fråga om förfarandet vid sammanställandet av utlåtandet utfärdas inte längre några föreskrifter. Utlåtandet

skall innehålla ett förslag till grunder för fastställande av vägenheter och till vägenheter. Enligt gällande lag kan vägnämnden även begära ett ovan nämnt utlåtande om vilket bestäms i paragrafens 2 mom. Det föreslås att bestämmelsen i 3 mom. om kostnaderna för expertutlåtande slopas.

Vid sidan av lantmäteribyråerna kan lantmäteribransschens konsultbyråer ha sådana personer i sin tjänst som har särskilda kunskaper om privata vägtrafikärenden och fastställande av vägenheter. Av denna orsak föreslås att väglaget eller vägnämnden kan använda även andra personer som experter än sådana som är i lantmäteribyråns tjänst.

109 §. Enligt det nuvarande 2 mom. har Vägverket befogenhet att meddela anvisningar om statsbidrag och väghållningen i fråga om vägar som är berättigade till bidrag. Enligt 39 § förordningen om allmänna vägar har Lantmäteriverket rätt att utfärda föreskrifter om vägförrättning och förrättning av vägnämnd.

Enligt 80 § 2 mom. i den nya grundlagen kan även andra myndigheter än republikens president, statsrådet och ministerierna genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor. Sådant utfärdande av rättsnormer måste dock betraktas som undantag och särskilda skäl måste föreligga med hänsyn till föremålet för regleringen. Rättsnormerna kan närmast gälla tekniska detaljer, till vilka inte någon särskild prövningsrätt ansluter sig.

Med tanke på sakägarens rättsskydd är det viktigt att trygga ett enhetligt förfarande vid vägförrättningen och vägnämndens förrättning. Utöver bestämmelserna i lagen och förordningen är det nödvändigt att även i fortsättningen bibehålla möjligheten att utfärda rättsnormer i ärendet. De skulle dock inte vara bindande till sin natur, utan anvisningar från vilka avvikelser kunde göras vid behov. Det kan endast vara fråga om anvisningar gällande det tekniska förfarandet och inte om innehållsmässiga frågor.

Det föreslås därför att Lantmäteriverket skall ha rätt att vid behov meddela närmare anvisningar om det förfarande som skall iakttagas vid en vägförrättning och vägnämndens förrättning. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i paragrafens 3 mom.

1.2. Lagen om allmänna vägar

Det har ovan föreslagits att en ny 6 a § tas in i lagen om enskilda vägar, i vilken ingår bestämmelser om vägnämnder. I samband därmed kan bestämmelserna om vägnämnder i lagen om allmänna vägar upphävas. Det föreslås därför att 11 kap. i lagen om allmänna vägar upphävs.

2. Närmare bestämmelser

Förordningen om enskilda vägar är föräldrad till alla övriga delar utom i fråga om bestämmelserna om bidrag för väghållning. De ändringar i förordningen om enskilda vägar som borde ha företagits på grund av ändringarna i fastighetslagstiftningen vid olika tidpunkter har inte gjorts. Därför föreslås att förordningen om enskilda vägar skrivs om och att de nuvarande bestämmelserna om statens deltagande i kostnaderna för väghållningen samtidigt tas in oförändrade i förordningen. Utkastet till förordning ingår som bilaga till propositionen.

3. Ikraftträdande

I propositionen ingår bl.a. bestämmelser om lokal vägförrättning. Då dessutom även andra ändringar gällande vägförrättningar föreslås, måste Lantmäteriverket ovillkorligen revidera sina utbildnings- och datasystem. Därför föreslås att lagarna skall träda i kraft

först från ingången av det år som följer på det år de godkänns.

Med tanke på fastighetsregistersystemets klarhet föreslås en ikraftträdelsebestämmelse om att kommunerna skall fatta beslut då det gäller de gator i fråga om vilka beslut om upphörande av enskilda vägar inte har fattats när gatorna togs i bruk och vidarebefordra dem till fastighetsregisterföraren inom fem år från lagens ikraftträdande. Som alternativt förfaringssätt för klarläggande av saken föreslås att kommunen anhängiggör en lokal vägförrättning.

Enligt den föreslagna ändringen av 24 § 1 mom. skall förpliktandet av en ny vägdeläggare att delta i kostnaderna för byggandet av vägen kopplas till erhållandet av vägrätt. Det föreslås i samband därmed att den tid som högst skall ha kunnat förflyta mellan byggandet av vägen och uppkomsten av vägrätt skall förlängas till 15 år. Då avsikten inte är att inkräkta på de rättsliga förhållanden som rådde då lagen träder i kraft, skall 24 § tillämpas endast i fråga om de vägdeläggare som erhåller rätt till väg efter denna lags ikraftträdande.

Propositionen innehåller förslag till ändringar i de ärenden som skall behandlas vid vägförrättningar och vägnämndens förrättningar och förfarandena vid förrättningarna. Det föreslås att de nya bestämmelserna tillämpas också på sådana förrättningar som har inletts innan lagen träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om enskilda vägar**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 15 juni 1962 om enskilda vägar (358/1962) 45 och 48 §, 54 § 4—6 mom., 57 § samt 101 § 2 och 3 mom.,

av dessa lagrum 45 § sådan den lyder i lagar 521/1975 och 243/1994, 48 § sådan den lyder delvis i nämnda lag 521/1975 och i lag 555/1995, 54 § 4 mom. sådant det lyder i nämnda lag 243/1994, samt 54 § 5 och 6 mom. sådana de lyder i nämnda lag 521/1975,

ändras 2 § 1 mom., 3 § 2 och 4 mom., 5 och 8 §, 16 § 1 mom., 19 §, 20 § 2 mom., 23 § 2 mom., 24 § 1 mom., 25—27 §, 30, 31 och 34 §, 38 § 1 mom., 38 b, 39—41 §, 47 § 1 mom., 51 §, det inledande stycket till 51 a § 1 mom. samt 1 mom. 5 punkt., det inledande stycket till 52 § 1 mom. samt 1 mom. 3, 8 och 11 punkten, 54 § 2 och 3 mom., 58 § 2 och 3 mom., 60 §, 62 § 2 och 3 mom., 64 § 2 mom. 2, 4 och 8 punkten, 65 § 1 mom., 66 § 1 och 3 mom., 67 § 2—6 punkten, 68 §, 70 § 1 mom., 78 § 1 mom., 82 § 2 mom., 83 §, 84 § 1 och 2 mom., 85 och 88 §, 89 a § 5 mom., 90 §, 96 § 1 mom. samt 103 a §,

av dessa lagrum 3 § 2 mom. sådant det lyder i lag 143/1999, 38 § 1 mom. sådant den lyder delvis i lag 498/1982 och i nämnda lag 555/1995, 38 b §, 47 § 1 mom., det inledande stycket till 52 § 1 mom. samt 1 mom. 11 punkt., 83 §, 89 a § 5 mom. och 103 a § sådana de lyder i nämnda lag 521/1975, 39 § sådan de lyder delvis i sistnämnda lag och i nämnda lag 498/1982, 40 § sådan den lyder i lagen 322/1972 och i nämnda lagar 243/1994 och 555/1995, 41 § sådan den lyder i nämnda lagar 322/1972 och 521/1975, 51 §, det inledande stycket till 51 a § 1 mom. samt 1 mom. 5 punkten, 64 § 2 mom. 2 punkten, 84 § 1 och 2 mom. och 85 § sådana de lyder i nämnda lag 555/1995, 54 § 2 och 3 mom. samt 65 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 243/1994, 78 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1284/1996, 90 § sådan den lyder i nämnda lagar 521/1975 och 555/1995 samt 96 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1606/1995, samt

fogas till 1 § ett nytt 2 mom., till lagen ny 6 a §, till 16 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till 23 § nya 4 och 5 mom., till lagen en ny 32 a §, till 38 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 38 c § i stället för den 38 c § som upphävts genom nämnda lag 243/1994, till 52 § 1 mom. sådant det lyder delvis i nämnda lagar 521/1975 och 555/1995 en ny 10 a punkt., till 53 § ett nytt 2 mom., till 64 § 2 mom. sådant det lyder delvis i sistnämnda lag och i lag 217/1995 en ny 2 a och en ny 8 a punkt, till 82 a § sådan den lyder i nämnda lag 521/1975 ett nytt 2 mom., till 84 § sådan den lyder i nämnda lag 555/1995 ett nytt 5 mom., till lagen en ny 86 § i stället för den 86 § som upphävts genom nämnda lag 555/1995, till lagen en ny 98 a § samt till 109 §, sådan de lyder i nämnda lag 1606/1995, ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Vad som i denna lag föreskrivs om vägrätt gäller också servitutsrätt till förmån för enskild vägförbindelse eller bestående nyttjande

derätt som givits med stöd av annan lagstiftning.

2 §

Vad som i denna lag föreskrivs om fastig-

het gäller i tillämpliga delar också outbrutet område, gruva och sådan byggnad eller inrättning på annans mark som är avsedd att vara bestående.

3 §

Denna lag skall även tillämpas på detaljplaneområden, likväl inte i fråga om servitut som avses i 154 § 1 mom. 9 punkten fastighetsbildningslagen (554/1995). En enskild väg eller vägdel eller en sådan trafikled till vilken trafiken på den är avsedd att överföras upphör då den såsom gata upplåts till allmänt bruk, så som om detta särskilt bestäms. I ett beslut genom vilket en gata godkänns för sitt ändamål skall bestämmas vilka vägar eller vägdelar som på motsvarande sätt upphör.

Då en väg i enlighet med 2 mom. upphör, skall beträffande upplösningen av väglaget och betalningen av dess skulder iakttas det som i 84 § 4 och 5 mom. bestäms om indragning av väg. Likaså skall 87 § tillämpas, i den mån vägområdet inte hör till en gata som avses i 2 mom.

5 §

Till en väg hör körbana, gång- och cykelbana samt de områden, anläggningar och anordningar som varaktigt behövs för deras bestånd och användning, såsom vägren, slänt, vägbank, dike, skilje- och gränsremsa, mötes- och vändplats, upplagsplats som behövs för väghållning i anslutning till vägen, belysningsanordningar och trafikljus, bro, trumma, bullerhinder, färja med färjeläge och färjeled, skyddsräcke och vägmärke.

En enskild väg kan även vara en gångstig eller väg som används endast vintertid. En väg som huvudsakligen är avsedd för transporter betingade av skogsbruket kallas *skogsväg*. En enskild väg kan också vara en väg som är avsedd för enbart en viss typ av trafik.

I fråga om byggande av bro, trumma eller färja med färjeläge och färjeled samt därtill hörande anordningar i vattendrag gäller särskilda bestämmelser. Om byggande av bro eller trumma på någon annans område gäller, om därtill inte fordras tillstånd enligt vatten-

lagen, det som i denna lag föreskrivs om byggande av väg, men vid utförandet av arbetet skall därutöver bestämmelserna i vattenlagen iakttas.

6 a §

De uppgifter som avses i denna lag sköts i kommunen av en vägnämnd eller något annat kollegialt organ som kommunen utser, dock inte av kommunstyrelsen.

8 §

Om det för ett ändamålsenligt nyttjande av en fastighet är viktigt att få vägförbindelse över en annan fastighets område, och detta inte åsamkar någondera fastigheten betydande olägenhet, skall den fastighet som behöver vägförbindelsen ges rätt att nyttja ett område som fastställs vid en vägförrättning om vilken bestäms nedan för sådana vägändamål som avses i 5 §. Sådan bestående nyttjanderätt till en annan fastighets område kallas *vägrätt*.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller upplåtelse av behövligt tilläggsområde för flyttning eller annan förbättring av en befintlig väg, om inte något annat följer av 16 §. Vid flyttning av väg kan grunden för beviljande av vägrätt också vara den betydande nytta en kortare vägförbindelse innebär för den fastighet som innehar vägrätten.

Vägrätt kan också grundas för att gälla vägområdet för en allmän väg. I fråga om anslutning av en enskild väg till en allmän väg samt om utförande av arbete på vägområdet gäller vad som bestäms i lagen om allmänna vägar (243/1954). Om samfälliga områden gäller vad som föreskrivs i 107 a § nedan.

16 §

En vägrätt som i enlighet med bestämmelserna i denna lag beviljats vid vägförrättning eller genom en vägnämnds eller ett väglags beslut samt sådana rättigheter som avses i 12 och 13 § gäller såsom bestående nyttjanderättigheter utan hinder av andra rättigheter som hänför sig till fastigheten. Sådan vägrätt får likaså den som med stöd av nedanstående bestämmelser förpliktats att i egenskap av vägdelägare delta i väghållningen. Om en del av en väg berörs av flera sådana vägrätter som

avses ovan, utvidgas de smalare vägrätterna till att motsvara de bredare vägrätterna.

En sådan vägrätt som avses i 1 mom. uppstår också till tilläggsområde som krävs för uträkning, breddning eller annan förbättring av en väg, flyttning av väg undantagen, och som tagits i användning med markägarens samtycke.

---

19 §

Om det anses påkallat ur trafiksäkerhets-synpunkt, kan uppförandet utan vägnämndens tillstånd av en byggnad eller ett stängsel som äventyrar trafiksäkerheten eller annan varaktig anordning vid en enskild väg eller del av vägen på högst tolv meters avstånd från körbanans mittlinje förbjudas.

Ett i 1 mom. avsett förbud gäller inte ett sådant område för vilket det finns en gällande detaljplan.

---

20 §

Förbud eller upphävande av förbud skall delges sakägarna på det sätt som anges i 95 § 1 mom. kommunallagen (365/1995).

---

23 §

För fördelning av väghållningsskyldigheten och de därav föranledda kostnaderna mellan vägdelägarna fastställs *vägenheter* för dem i enlighet med de grunder som anges i 1 mom. De avgifter som fastställs på grundval av dessa benämns *vägavgifter*. Om byggandet av en väg till någon del, som inte är alla vägdelägare till nytta, orsakar särskilda kostnader, skall särskilda vägenheter fastställas för fördelning av dem. Vägdelägarna kan besluta att vägavgiften utöver den avgift som fastställts på grundval av vägenheterna skall omfatta en grundavgift som är lika stor för alla vägdelägare och som täcker de direkta kostnaderna för skötseln av väglagets administrativa ärenden.

Om vägdelägaren använder vägen tillfälligt på ett sätt som märkbart avviker från vad som har beaktats vid fastställandet av vägenheter, kan en bruksavgift som motsvarar den uppskattade användningen av vägen faststäl-

las för sådana tillfälliga transporter. Avgiften kan fastställas retroaktivt för högst ett år från den tidpunkt då den fastställs.

Om någon har fått rätt att använda vägen för något annat än en fastighet med stöd av någon annan lag än denna, kan för denna person i stället för vägavgift fastställas en bruksavgift, om användningen av vägen är endast tillfällig. Bruksavgiften är en årlig avgift, om inte något annat bestäms, och i fråga om grunderna för fastställandet iakttas 26 §.

24 §

Om den som enligt 8, 9, 9b eller 10 § erhållit rätt till väg kan anses ha haft betydande nytta av det byggande av vägen som utförts under de femton senast förflutna åren innan rätten till vägen grundades eller beviljades eller rätten att använda vägen uppkom, kan han åläggas att betala en skälig del av kostnaderna för byggandet av vägen. När ersättnings storlek bestäms skall den tid beaktas som förflutit från byggandet av vägen och nyttan av vägen.

---

25 §

På förslag av en sakägare kan det bestämmas att de medel som är nödvändiga för underhållet av en skogsväg inte skall uppbäras av vägdelägarna i form av vägavgifter, utan som *bruksavgifter* av dem som använt vägen utgående från användningens omfattning. Samtidigt skall grunderna för fastställande av bruksavgifterna bestämmas med beaktande av de olika användningsformernas inverkan på underhållskostnaderna för vägen.

Bruksavgiften skall debiteras sedan transporten ägt rum och betalas inom den tid som fastställts vid debiteringen.

26 §

Den som enligt 80 § eller på annan grund tillfälligt använder en väg skall betala bruksavgift som ersättning för detta. Parterna kan sinsemellan komma överens om avgiften och betalningssättet. Om någon överenskommelse inte träffas, skall avgiften fastställas i enlighet med vad som anses skäligt med beaktande av den vägavgift som påförs delägare för motsvarande nyttjande av vägen och den särskilda ökning av underhållskostnaderna

som nyttjandet av vägen eventuellt förorsakar.

27 §

Om någon enligt 25 § 1 mom. eller 26 § är skyldig att betala bruksavgift, skall han utan dröjsmål efter avslutad transport eller annan användning av vägen lämna sysslomannen eller bestyrelsen eller den som givit tillstånd till användning av vägen en utredning över den transporterade varumängden, transportsättet och transporttiden. Om så ej sker kan avgiften fastställas enligt uppskattning.

30 §

På en sakägares förslag kan bruksavgiften ändras, om det med anledning av att grunderna för fastställande av avgifterna har ändrats finns särskilda skäl till det.

31 §

Om en vägdelägare eller någon som mot bruksavgift har lov att använda vägen har använt vägen på ett sätt som inte beaktats när vägenheterna eller grunderna för bruksavgifterna fastställdes och som betydligt ökat slitaget på av vägen eller skadat den, är han skyldig att ersätta merkostnaderna för istånd-sättandet av vägen.

32 a §

Anläggningar och anordningar som är nödvändiga för anslutning av en fastighet eller en annan väg till en enskild väg skall byggas och underhållas av den som gör anslutningen. Om försummelsen av denna skyldigheten innebär uppenbar fara för trafiken på en enskild väg eller för underhållet av den och den som gjort anslutningen trots uppmaning inte vidtar nödvändiga åtgärder, kan vägdelägarna eller väglaget åta sig arbetet på dennes bekostnad.

34 §

Innehar någon nyttjande-, servituts- eller annan bruksrätt till en fastighet, till vilken en åtgärd som avses i denna lag hänförs sig, har han och fastighetsägaren rätt att få ersättning för förlusten av denna rätt eller för dess minskade värde. Denna ersättning skall beak-

tas när ersättningen till fastighetens ägare bestäms.

38 §

Vid en vägförrättning skall efter sakens natur följande ärenden behandlas och avgöras:

- 1) beviljande av vägrätt som avses i 8 §,
- 2) grundande av vägrätt till en sådan väg till vilken någon annan än fastighetens ägare eller innehavare inte har bestående rätt,
- 3) ärenden som avses i 9 § 2 mom., 9 a §, 10 § 2 och 3 mom. samt 11, 12 och 13 §,
- 4) en befintlig vägs läge och bredd och huruvida någon har rätt till väg eller motsvarande, på någon annan lag grundad bestående bruksrätt, om det råder ovisshet om saken,
- 5) vilka som är vägdelägare,
- 6) fastställande av vägenheter och bruksavgifter samt grunderna för dessa,
- 7) inom vilken tid byggandet av vägen skall vara slutfört, om det anses nödvändigt att sätta en tidsgräns,
- 8) huruvida och i vilken utsträckning en rättighet som avses i 17 § 2 eller 3 mom. skall beviljas eller ett förbud som avses i 18 § och 19 § 1 mom. skall utfärdas,
- 9) hur förrättningskostnaderna skall delas mellan sakägarna,
- 10) ersättningar samt
- 11) andra ärenden som skall behandlas i enlighet med denna lag, om det inte föreskrivs att de skall avgöras på något annat sätt.

Om beslut har fattats om byggandet av en väg, skall en karta över de områden som behövs för vägen och ett kostnadsförslag upprättas. När en i 1 mom. 7 punkten avsedd tidsgräns har uppställts, skall ett kostnadsförslag dock alltid upprättas. Vägområdena och de områden som avses i 12 och 13 § skall i behövlig utsträckning utmärkas i terrängen.

38 b §

För avlägsnande eller minskande av förfång som en väg eller användningen av den eller en sådan rättighet som avses i 13 § ovan eller användningen av denna förorsakar fastighetens ägare kan vägen eller rättigheten flyttas till något annat ställe inom de områden som tillhör honom eller av särskilda skäl någon annanstans, om det kan ske utan bety-

dande förfång för någon. Detsamma gäller flyttandet av en väg, om det är nödvändigt för undanröjande av en olägenhet som äventyrar trafiksäkerheten. Vägdelägarna kan förpliktas att delta i kostnaderna för flyttningen i det förhållande som deras vägenheter anger, med beaktande av den särskilda nytta som en ovan nämnd fastighetsägare kan ha av att vägen eller rättigheten flyttas.

Beslut om flyttningen av en väg eller vägrätt fattas vid en vägförrättning som kan verkställas på ansökan av fastighetsägaren eller, om det är fråga om en flyttning av vägen som föranleds av trafiksäkerheten, även av väglaget eller, om ett sådant inte har bildats, av en vägdelägare.

38 c §

Inom ett område där vägrätterna är oklara eller inom vilket det på grund av ändrade trafikförhållanden är nödvändigt att bygga eller dra in en väg eller reglera vägrätterna på annat sätt, kan en vägförrättning genomföras på kommunens, väglagets eller fastighetsägarens ansökan för att ändamålsenliga vägförbindelser skall kunna ordnas och vägrätterna motsvara de ändrade förhållandena *lokal förrättning*. En sådan vägförrättning söks hos lantmäteribrån, som utfärdar förrättningsförordnandet och ombesörjer verkställandet av förrättningen även i sådana fall då den gäller ett område som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen. Om allmänt intresse kräver det, kan lantmäteribrån utfärda förordnande om en lokal vägförrättning av detta slag utan ansökan.

De befintliga vägarna inom det område som berörs av en lokal vägförrättning och som på grund av vägregleringen blir obehörliga kan dras in utan att det utreds vilka fastigheter som har rätt till dem.

I fråga om betalningen av kostnaderna för en lokal vägförrättning tillämpas 47 §. Om förrättningen har anhängiggjorts på annat sätt än på lantmäteribråns initiativ och om den helt eller delvis tillkommit med tanke på allmänt intresse, kan kostnaderna för förrättningen helt eller delvis betalas av statens medel. Förrättningsmännen fattar beslut i ärendet. Ändring i förrättningsmännens beslut får inte sökas genom besvär. Om förrättningen verkställs utan ansökan på lantmäte-

ribyråns förordnande, betalas förrättningskostnaderna av statens medel.

39 §

Rätt att kräva vägförrättning har fastighetsägare, delägarna i ett samfällt område och det väglag vars väg ärendet berör samt kommunen. Vägförrättning som avses i 38 § 1 mom. 4 punkten får sökas även av innehavaren till en särskild rättighet som gäller fastigheten.

Sakägare vid en vägförrättning är sökanden och andra personer vars rätt eller fördel direkt berörs av förrättningen.

Om fastigheten eller en rättighet som gäller denna under förrättningen har övergått till en ny ägare eller innehavare, är denne under förrättningen bunden av det som den tidigare ägaren eller innehavaren samtyckt eller förpliktats till.

40 §

Vägförrättningen verkställs av en förrättningsingenjör och två sådana gode män (*förrättningsmän*) som avses i 6 § 1 mom. fastighetsbildningslagen. Förrättningsingenjören kan verkställa förrättningen utan gode män, om det inte är nödvändigt att anlita gode män och ingen sakägare fordrar att gode män anlitas.

Förrättningsingenjören kan vara en diplomingenjör, ingenjör eller tekniker anställd hos lantmäteriverket eller kommunen i enlighet med vad som anges i 5 och 5 a § fastighetsbildningslagen. I fråga om förrättningsingenjören och gode männen iakttas i övrigt vad som föreskrivs om förrättningsingenjörer och gode män i fastighetsbildningslagen.

41 §

Förordnande om vägförrättning skall sökas skriftligen hos den lantmäteribrån inom vars område vägen eller största delen därav ligger. Om vägförrättningen gäller ett område som i sin helhet utgör detaljplaneområde enligt 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen, söks förrättningen hos kommunens fastighetsregisterförare.

Ansökan skall såvitt möjligt åtföljas av en förteckning över de fastigheter, jordägare och innehavare av nyttjande-, servituts- och annan bruksrätt som förrättningen är avsedd att

direkt beröra samt av en karta som tillräckligt tydligt utvisar den i ansökan avsedda vägens placering. Om avsikten är att få rätt till en redan befintlig väg vars delägare bildar ett väglag, skall även sysslomannen eller någon ordinarie medlem av bestyrelsen nämnas i ansökan. Till ansökan skall fogas sökandens postadress samt i mån av möjlighet även uppgift om adresserna till de sakägare som nämns i förteckningen.

Lantmäteribrån eller, om det är fråga om ett sådant område som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen, fastighetsregisterföraren kan utan ansökan anhängiggöra en vägförrättning i sådana fall som avses i 212 § 2 mom. fastighetsbildningslagen. Kostnaderna för en sådan förrättning betalas på det sätt som föreskrivs i det nämnda lagrummet.

47 §

Kostnaderna för vägförrättningen skall betalas av sökanden. Om flera vägdelägare deltar i vägförrättningen, kan förrättningskostnaderna påföras delägarna enligt vägenheterna eller, om denna fördelningsgrund inte skäligen kan tillämpas på någon delägare, efter vad som prövas vara skäligt. En sakägare som inte är vägdelägare kan, om det med hänsyn till sakens natur prövas skäligt, påföras kostnaderna eller en del av dem, varvid övriga betalningsskyldigas andelar i motsvarande mån minskas. I fråga om kostnaderna för vägförrättningen samt betalningen och indrivningen av dem gäller i övrigt vad som föreskrivs om förrättningskostnader i fastighetsbildningslagen.

51 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i fråga om förfarandet vid en vägförrättning, rättande av fel i en vägförrättning, korrigerande av ett fel eller framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet i tillämpliga delar vad som bestäms om fastighetsförrättning i fastighetsbildningslagen och i författningar som givits med stöd av den.

Angående sökande av ändring i ett beslut eller en åtgärd i samband med en vägförrättning gäller vad som föreskrivs om besvär över en fastighetsförrättning.

Ändring får dock sökas i ett avgörande som gäller rätten att som sakägare delta i förrättningen eller som gäller förkastande av en jävsanmärkning medan vägförrättningen pågår. Medan vägförrättningen pågår får ändring sökas särskilt även i ett beslut som gäller vägens placering eller vilka som är vägdelägare, om förrättningsingenjören anser det vara ändamålsenligt att tillåta sökande av ändring under pågående förrättning.

51 a §

Lantmäteribrån för register över de enskilda vägar i fråga om vilka väglag har bildats för skötseln av vägärenden (*register över enskilda vägar*). Lantmäteribrån för register över enskilda vägar också då det gäller enskilda vägar på sådana områden som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen. I registret införs följande uppgifter:

5) indragning eller upphörande av väglagets väg eller en del av vägen.

52 §

Beträffande en befintlig väg skall kommunens vägnämnd, om sakägarna inte har kunnat enas i ett ärende i vilket de har befogenhet att fatta beslut eller ärendet enligt 38 § inte skall avgöras vid en vägförrättning, fatta beslut i följande frågor:

3) i 24, 31, 32 a, 33 och 34 § avsedda ersättningar och kostnader;

8) huruvida för virkesforsling på skogsväg i stället för vägavgifter skall tas ut bruksavgifter, även grunderna för bruksavgifterna och ändringar i dem med beaktande av bestämmelserna i 25, 26 och 30 §;

10 a) har vägen byggts enligt den vägrätt som grundats och befinner sig den i det skick som kan förutsättas eller används vägrätten eller annan med stöd av denna lag beviljad rätt på det sätt som har beslutats vid grundandet av vägrätten, om det råder oklarhet eller oenighet om saken;

11) nedan i 10 kap. nämnda ärenden, med undantag av dem som avses i 80 § 3 mom.; samt

---

53 §

De ärenden som vägnämnden enligt denna lag skall besluta om behandlas och avgörs vid vägnämndens förrättning. I detta syfte skall vägnämnden vid behov sammanträda en eller flera gånger.

---

54 §

I fråga om tillkännagivande av vägnämndens förrättning och förrättningskostnaderna gäller det som i 43 och 47 § föreskrivs om vägförrättning.

Om inte något annat följer av bestämmelserna i denna lag, gäller i fråga om behandlingen och beslutsordningen samt nämndens beslut i övrigt i tillämpliga delar bestämmelserna i kommunallagen.

---

58 §

Väglagets syssloman eller medlemmarna av bestyrelsen samt suppleanterna för dessa väljs för högst fyra år i sänder. Till de nämnda uppdragen kan även andra än vägdelägare väljas. Ingen får väljas till ett uppdrag utan sitt samtycke.

Om väglaget har underlåtit att utse syssloman eller medlemmar av bestyrelsen eller suppleanter för dessa, skall vägnämnden på yrkande av en vägdelägare eller den vars rätt eller fördel saken i annat fall berör, eller, om det finns skäl till detta, på eget initiativ sätta ut en tid inom vilken vägdelägarna skall förrätta val. Om något val inte förrättas, skall vägnämnden förordna en syssloman, medlemmar av bestyrelsen eller suppleanter samt fastställa ett skäligt arvode för dessa uppdrag.

---

60 §

Sysslomannen samt medlemmarna av bestyrelsen och deras suppleanter samt revisorerna, då sådana enligt 64 § 2 mom. 10 punkten förordnats att granska räkenskaperna, har rätt till skäligt, vid väglagets stämma fast-

ställt arvode för sitt uppdrag. Därutöver har de rätt att få ersättning för de kostnader som uppdraget orsakar dem.

---

62 §

Väglagets namn tecknas av sysslomannen eller i dennes ställe av hans suppleant eller, om en bestyrelse tillsatts för skötseln av väglagets angelägenheter, av två av bestyrelsens ordinarie medlemmar tillsammans. Inför domstol eller hos andra myndigheter företräds väglaget av sysslomannen eller en medlem av bestyrelsen eller en suppleant för någon av dem.

En stämning, ett myndighetspåbud eller ett annat meddelande anses ha kommit till väglagets kännedom då det i laga ordning delgivits sysslomannen eller dennes suppleant eller en ordinarie medlem av bestyrelsen. Om meddelandet har lämnats till en person som enligt det register som avses i 51 a § är syssloman eller bestyrelsens ordförande, skall delgivningen anses giltig även om personen i fråga inte längre sköter uppdraget.

---

64 §

Vid väglagets stämma skall särskilt fattas beslut om:

2) fastställelsegrunderna för samt fastställande och ändring av vägenheter och bruksavgifter enligt 23 och 26 §, 28 § 1 mom. samt 29 och 30 § liksom sådan överenskommelse om bruksavgift som avses i 23 § 5 mom. och 26 §;

2 a) i 24 § avsedd ersättning samt ärende gällande anslutning som avses i 32 a §, om oenighet uppstår om saken;

4) fastställande av debiteringslängd för väg- och bruksavgifter;

8) val av syssloman och suppleant för denne eller medlemmar i bestyrelsen och suppleanter för dessa eller utbyte av ett styrelseorgan i väglaget mot ett annat;

8 a) huruvida för virkesforsling på skogsväg i stället för vägvavgifter skall uppbäras bruksavgifter samt grunderna för dem och

ändringar i fråga om dessa enligt 25 och 27 §;

65 §

Väglaget skall, om vägdelägarna inte beslutar något annat, hålla årsstämma varje år före utgången av juni och vid behov även andra stämmor. Stämman sammankallas av sysslomannen eller bestyrelsens ordförande eller vid behov av dessas suppleant. Kallelsen skall sändas med post till vägdelägarna eller tillställas dem på något annat sätt. Kallelsen kan också delges så att stämman kungörs i en eller flera tidningar som har allmän spridning på orten och att de vägdelägare från andra kommuner vilkas adress är känd underrättas genom brev. Kallelsebreven skall postas eller på annat sätt tillställas vägdelägarna och kungörelsen publiceras minst 14 dagar före stämman. I kallelsen till en årsstämma skall även sådana ärenden av betydelsen för väghållningen nämnas som skall behandlas vid stämman. I kallelsen till en extraordinarie stämma skall de ärenden nämnas som skall behandlas på stämman.

66 §

Vid en väglagsstämma räknas rösterna enligt det antal vägenheter som påförts varje vägdelägare, dock så att röstetalet inte för någon av delägarna överstiger trettio procent av det sammanlagda antalet vägenheter som de delägare som är närvarande vid stämman representerar. Vid omröstning avgörs ärendena med enkel röstövertikt. Om rösterna faller lika, gäller den åsikt som omfattas av stämmans ordförande.

Vid stämman skall föras protokoll som undertecknas av ordföranden och två vid stämman valda protokolljusterare eller som godkänns av stämman och som, jämte bilagor, senast fjorton dagar efter stämmans slut skall hållas tillgängligt för sakägarna. Den vars rätt eller fördel berörs av ett ärende är berättigad att av sysslomannen eller bestyrelsens ordförande på anhållan få utdrag eller styrkt avskrift av protokollet. Det ankommer på väglagsstämman att besluta om avgift skall betalas för utdrag och avskrifter samt, om en

avgift skall tas ut, bestämma grunderna för den.

67 §

Sysslomannen eller bestyrelsen åligger:

2) att föra bok över väglagets inkomster, utgifter, tillgångar och skulder samt för granskning avge redovisning för föregående räkenskapsår;

3) att utarbeta förslag till väglagets budget för följande räkenskapsperiod samt framläggandet för fastställelse vid väglagsstämman;

4) att i de fall som avses i 23, 25 och 26 § samt 28 - 30 § utarbeta förslag till ändring eller ny fördelning av vägenheterna eller bruksavgifterna att fastställas av vägstämman;

5) att för fastställelse vid väglagsstämman upprätta debiteringslängd, som utvisar storleken av den vägavgift som svarar mot vägenheten, beloppet av den på grundval av vägenheterna beräknade vägavgift som skall betalas av varje vägdelägare, det sammanlagda beloppet av de vägavgifter som vägdelägarna skall betala samt betalningstiden för dem samt även, om i 23, 25 och 26 § avsedda bruksavgifter tas ut, upprätta debiteringslängd över dessa;

6) att ombesörja indrivningen av fastställda väg- och bruksavgifter samt även i övrigt sköta väglagets ekonomi och medel;

68 §

Debiteringslängden för väg- och bruksavgifter skall hållas framlagda för sakägarna under fjorton dagar före den väglagsstämma vid vilken längden skall fastställas. Om framläggandet av längden skall meddelas i kallelsen till stämman. Vid stämman har vägdelägarna och de som påförts sådan bruksavgift som nämns i 23 § 5 mom. och 26 § rätt att framställa anmärkning mot längden.

70 §

En vägdelägare eller någon annan sakägare som anser att väglagsstämmans beslut inte har fattats i laga ordning eller annars inte är lagenligt eller att beslutet kränker hans rätt eller vägdelägarnas likställighet, har att föra ärendet till vägnämnden för avgörande. En

vägdelägare eller någon annan vid stämman närvarande sakägare skall framställa ett skriftligt yrkande om saken hos vägnämnden inom trettio dagar efter det beslutet fattades.

78 §

En fastighet utgör pant för betalningen av avgifter enligt denna lag, jämte ränta, enligt vad som anges i 20 kap. jordabalken.

82 §

Ägaren till ett outbrutet område har rätt att, om den fastighet från vilket området överlåtits har rätt till väg, temporärt nyttja vägen utan att ansöka om sådan rätt att färdas på vägen som avses i 1 mom.

82 a §

Är det vid en vägnämnds förrättning fråga om beviljande av sådan rätt som avses i 9 § 1 mom. eller 10 § 1 mom. till en befintlig väg, kan vid förrättningen beviljas temporär färdselrätt till en sådan väg, om det är nödvändigt för erhållande av vägförbindelse och därigenom inte orsakas i 9 eller 10 § avsett förfång. Om temporär färdselrätt gäller i övrigt i tillämpliga delar bestämmelserna i 1 mom.

83 §

För sådant nyttjande av väg som avses ovan i 81, 82 och 82 a §, liksom för olovligt begagnande av väg eller område samt för skada som uppkommit skall skälig ersättning betalas. Om några bestämmelser om ersättning inte har givits då rätten beviljades, eller om någon överenskommelse om sådan inte har träffats och något straff inte yrkas när det är fråga om olovligt begagnande, skall ersättningen bestämmas särskilt av vägnämnden. Ersättningen i sådana fall som avses i 82 a § skall dock alltid bestämmas vid den vägförrättning i vilken den temporära färdselrätten beviljas.

84 §

En väg eller en vägdel kan dras in, om förhållandena är så förändrade att det område

som behövs för vägen eller vägdelen inte längre skulle kunna erhållas med stöd av 8 § 1 mom. och vägen eller vägdelen inte är oundgänglig för någon vägdelägare, eller om vägen eller vägdelen har blivit obehövlig, eller om ett allmänt behov så kräver.

Rätt att söka indragning av en väg eller vägdel tillkommer väglaget eller, om ett väglag inte har grundats, varje vägdelägare samt ägaren av den fastighet eller annan registerenhet över vars område vägen eller den del som skall dras in löper. Beslut om indragning fattas vid en vägförrättning med iakttagande i tillämpliga delar av 5 kap. En väg som ersätts av en annan väg får på förrättningsmännens initiativ dras in i samband med en väggörrättning som verkställs av någon annan orsak, om villkoren för indragning enligt 1 mom. i övrigt uppfylls.

Före delningen av överskottet skall stats- och kommunalbidraget för det år då vägen dras in till icke utnyttjad del återbäras inom tre månader från det att beslutet om indragningen av vägen har vunnit laga kraft.

85 §

En rättighet som avses i 12 eller 13 §, en annan än bestående rätt enligt denna lag att nyttja en väg eller ett annat område samt en företrädesrätt som avses i 14 § 1 mom. kan upphävas, om förhållandena är så förändrade att det inte längre skulle finnas förutsättningar för att grunda rättigheten eller bevilja företrädesrätten och rättigheten eller företrädesrätten inte är oundgänglig för vägdelägaren, eller om allmänt behov så kräver. I fråga om förfarandet och ersättande av skada och olägenhet gäller i tillämpliga delar 84 § 1—3 mom.

86 §

När en väg, en vägdel eller en rätt som avses i 13 § dras in på grund att allmänt behov så kräver och detta medför att vägförbindelser upphör, skall nya vägförbindelser upprättas genom att de rättigheter som krävs för upprättandet beviljas.

Skyldighet att betala ersättning för olägenheter, skador och kostnader som suppstår vid indragning av rättigheter på grund av allmänt behov så kräver liksom vid grundande

av rättigheter som avses i 1 mom. skall åläggas den som har ansökt om eller krävt indragningen. I fråga om de kostnader som förorsakas sakägarna av åtgärder som avses i denna paragraf gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 82 § lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977).

88 §

Vägavgift och bruksavgift samt sex procents årlig ränta på dem, räknat från förfalldagen, liksom ersättning för i 89 § avsedda, vid syn fastställda kostnader för försummat arbete och för syneförrättning skall indrivas på grundval av utdrag ur debiteringslängden eller syneprotokollet i den ordning som föreskrivs för utsökning av skatter och andra ofentligrättsliga fordringar. Besvär över olaglig debitering skall dock anföras hos vägnämnden.

89 a §

Om vägdelägarna inte bildar ett väglag och inte har kommit överens om saken, tillämpas bestämmelserna ovan i denna paragraf.

90 §

När ändring har sökts hos jorddomstolen i ett beslut som gäller huruvida sådan rätt som avses i 8, 12 eller 13 § eller i 17 § 2 eller 3 mom. skall beviljas, får beslutet inte verkställas förrän det vunnit laga kraft. Detsamma gäller beslut som avses i 69 § samt beslut rörande indragning av väg eller upphävande av en i 12 eller 13 § nämnd rättighet.

Om beslutet gäller åläggande av betalningsskyldighet eller andra ärenden än de som nämns i 1 mom., kan ett beslut som fattats vid en vägförrättning, vägnämndens förrättning eller vägnämndens sammanträde verkställas trots att ändring har sökts i beslutet, om inte jorddomstolen eller, i 70 § avsedda fall, vägnämnden beslutar annorlunda. Härvid är jorddomstolen beslutsför även om med en enda jordrättsdomare.

Om en avgift på grund av ansökan om ändring avlyfts eller sänks, skall det överstigande beloppet återbäras jämte årlig ränta räknat från förfalldagen till dagen för återbetalning enligt den räntefot som avses i 3 § 2 mom.

räntelagen (633/1982), ökad med tre procentenheter.

96 §

Om staten eller kommunen understöder underhållet av en enskild väg eller om kommunen svarar för kostnaderna för underhållet av en enskild väg, får användningen av vägen för annat än transporter som gagnar vägdelägarna inte förbjudas. Om andra transporter än sådana som gagnar vägdelägarna åsamkar fastighetens eller registerenhetens ägare avsevärd olägenhet, kan andra än vägdelägarna förbjudas att använda vägen eller deras rätt att använda vägen begränsas med kommunens samtycke.

98 a §

I ett sådant beslut som vägdistriktet har fattat och som gäller återkrav av ett statsbidrag eller en del av detta, kan väglaget söka ändring hos den regionala förvaltningsdomstol inom vars domkrets vägen eller största delen av den ligger. Ändring skall sökas i den ordning som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I andra beslut om statsunderstöd som vägdistriktet fattat får ändring inte sökas genom besvär.

103 a §

Om fördelningen av vägenheter skall ändras i enlighet med vad som bestäms i 29 §, kan väglaget besluta att expertutlåtande skall inhämtas. Utlåtandet skall innehålla förslag till grunder för bestämmandet av vägenheter och till vägenhet.

Om vägnämnden skall handlägga ett i 52 § 1 mom. 4 punkten avsett ärende som gäller fastställelse av vägenheter, kan nämnden efter att ha erhållit väglagets eller, om grundande av väglag samtidigt begärts, vägdelägarnas förbindelse att betala kostnaderna, inbegära ett sådant utlåtande som avses i 1 mom.

109 §

Lantmäteriverket meddelar vid behov närmare anvisningar om förfarandet vid vägförrättning och vägnämndens förrättning.

Denna lag träder i kraft den

För avförande av vägrätter ur fastighetsregistret skall kommunerna inom fem år från denna lags ikraftträdande fatta i 3 § 2 mom. avsedda beslut för de gators vidkommande, om vilka beslut om upphörande av enskild väg inte har fattats i samband med att deras ibruktagande godkändes och tillställa fastighetsregisterföraren besluten för behövliga anteckningar i fastighetsregistret. I annat fall skall kommunen anhängiggöra en vägförrättning enligt 38 c §.

Om rätten till en väg har erhållits före denna lags ikraftträdande, tillämpas på ersättande av anläggningskostnaderna för en väg som avses i 24 § de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Denna lag skall tillämpas även på de frågor som skall avgöras vid vägförrättningar och vägnämndens förrättningar som inletts före denna lags ikraftträdande, men som tas upp till behandling efter att denna lag trätt i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om allmänna vägar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §	2 §
Genom denna lag upphävs i lagen den 21 maj 1954 om allmänna vägar (243/1954) 11 kap., sådant det lyder i lag 382/1982.	Denna lag träder i kraft den _____

Helsingfors den 17 oktober 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Olli-Pekka Heinonen*

*Bilaga
Parallelltexter*

Lag

om ändring av lagen om enskilda vägar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 15 juni 1962 om enskilda vägar (358/1962) 45 och 48 §, 54 § 4—6 mom., 57 § samt 101 § 2 och 3 mom.,

av dessa lagrum 45 § sådan den lyder i lagar 521/1975 och 243/1994, 48 § sådan den lyder delvis i nämnda lag 521/1975 och i lag 555/1995, 54 § 4 mom. sådant det lyder i nämnda lag 243/1994, samt 54 § 5 och 6 mom. sådana de lyder i nämnda lag 521/1975,

ändras 2 § 1 mom., 3 § 2 och 4 mom., 5 och 8 §, 16 § 1 mom., 19 §, 20 § 2 mom., 23 § 2 mom., 24 § 1 mom., 25—27 §, 30, 31 och 34 §, 38 § 1 mom., 38 b, 39—41 §, 47 § 1 mom., 51 §, det inledande stycket till 51 a § 1 mom. samt 1 mom. 5 punkt., det inledande stycket till 52 § 1 mom. samt 1 mom. 3, 8 och 11 punkten, 54 § 2 och 3 mom., 58 § 2 och 3 mom., 60 §, 62 § 2 och 3 mom., 64 § 2 mom. 2, 4 och 8 punkten, 65 § 1 mom., 66 § 1 och 3 mom., 67 § 2—6 punkten, 68 §, 70 § 1 mom., 78 § 1 mom., 82 § 2 mom., 83 §, 84 § 1 och 2 mom., 85 och 88 §, 89 a § 5 mom., 90 §, 96 § 1 mom. samt 103 a §,

av dessa lagrum 3 § 2 mom. sådant det lyder i lag 143/1999, 38 § 1 mom. sådant den lyder delvis i lag 498/1982 och i nämnda lag 555/1995, 38 b §, 47 § 1 mom., det inledande stycket till 52 § 1 mom. samt 1 mom. 11 punkt., 83 §, 89 a § 5 mom. och 103 a § sådana de lyder i nämnda lag 521/1975, 39 § sådan de lyder delvis i sistnämnda lag och i nämnda lag 498/1982, 40 § sådan den lyder i lagen 322/1972 och i nämnda lagar 243/1994 och 555/1995, 41 § sådan den lyder i nämnda lagar 322/1972 och 521/1975, 51 §, det inledande stycket till 51 a § 1 mom. samt 1 mom. 5 punkten, 64 § 2 mom. 2 punkten, 84 § 1 och 2 mom. och 85 § sådana de lyder i nämnda lag 555/1995, 54 § 2 och 3 mom. samt 65 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 243/1994, 78 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1284/1996, 90 § sådan den lyder i nämnda lagar 521/1975 och 555/1995 samt 96 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1606/1995, samt

fogas till 1 § ett nytt 2 mom., till lagen ny 6 a §, till 16 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till 23 § nya 4 och 5 mom., till lagen en ny 32 a §, till 38 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 38 c § i stället för den 38 c § som upphävts genom nämnda lag 243/1994, till 52 § 1 mom. sådant det lyder delvis i nämnda lagar 521/1975 och 555/1995 en ny 10 a punkt., till 53 § ett nytt 2 mom., till 64 § 2 mom. sådant det lyder delvis i sistnämnda lag och i lag 217/1995 en ny 2 a och en ny 8 a punkt, till 82 a § sådan den lyder i nämnda lag 521/1975 ett nytt 2 mom., till 84 § sådan den lyder i nämnda lag 555/1995 ett nytt 5 mom., till lagen en ny 86 § i stället för den 86 § som upphävts genom nämnda lag 555/1995, till lagen en ny 98 a § samt till 109 §, sådan de lyder i nämnda lag 1606/1995, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Vad som i denna lag föreskrivs om vägrätt gäller också servitutsrätt till förmån för

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

enskild vägförbindelse eller bestående nyttjanderätt som givits med stöd av annan lagstiftning.

2 §

Vad i denna lag stadgas angående fastighet, gäller i tillämpliga delar även gruva samt, därest omständigheterna prövas de kräva, sådan byggnad eller inrättning på annans mark, som är avsedd att vara bestående.

2 §

Vad som i denna lag föreskrivs om fastighet gäller i tillämpliga delar *också* *outbrutet område*, gruva och sådan byggnad eller inrättning på annans mark som är avsedd att vara bestående.

3 §

Denna lag skall även tillämpas på detaljplaneområden, likväl inte i fråga om servitut som avses i 154 § 1 mom. 9 punkten fastighetsbildningslagen (554/1995). Tillämpningen av lagen upphör, då en väg eller vägdel eller en sådan trafikled, till vilken trafiken på den är avsedd att överföras, såsom gata upplåts till allmänt bruk, så som om detta särskilt bestäms. I ett beslut genom vilket en gata godkänns för sitt ändamål skall bestämmas de vägar eller vägdelar beträffande vilka denna lags tillämpning på motsvarande sätt upphör.

Denna lag skall även tillämpas på detaljplaneområden, likväl inte i fråga om servitut som avses i 154 § 1 mom. 9 punkten fastighetsbildningslagen (554/1995). *En enskild väg* eller vägdel eller en sådan trafikled till vilken trafiken på den är avsedd att överföras *upphör då den* såsom gata upplåts till allmänt bruk, så som om detta särskilt bestäms. I ett beslut genom vilket en gata godkänns för sitt ändamål skall bestämmas *vilka vägar eller vägdelar som* på motsvarande sätt upphör.

Då lagens tillämpning i enlighet med 2 mom. upphör, skall beträffande väglags upplösning och gäldandet av dess skulder iakttas vad i 84 § 3 mom. är stadgat om indragning av väg. Likaså skall 87 § tillämpas, i den mån vägområde icke hör till gata eller planväg som avses i 2 mom.

Då *en väg* i enlighet med 2 mom. upphör, skall beträffande upplösningen av väglaget och betalningen av dess skulder iakttas det som i 84 § 4 och 5 mom. bestäms om indragning av väg. Likaså skall 87 § tillämpas, i den mån vägområdet inte hör till en gata som avses i 2 mom.

5 §

Till väg höra vägbana samt de områden, anläggningar och anordningar, som varaktigt erfordras för dess bestånd och användning, såsom vägren, slänt, bankett och dike, så ock omkörnings- och vändplats, till väg ansluten, för väghållningen erforderlig uppslagsplats, bro, trumma, färja med färjläge, skyddsräck och vägmärke, *efter vad i varje enskilt fall bör anses nödigt.*

5 §

Till en väg hör *körbana, gång- och cykelbana* samt de områden, anläggningar och anordningar som varaktigt behövs för deras bestånd och användning, såsom vägren, slänt, *vägbank*, dike, *skilje- och gränsremsa*, *mötes- och vändplats*, *upplagsplats* som behövs för väghållning i anslutning till vägen, *belysningsanordningar och trafikljus*, bro, trumma, *bullerhinder*, färja med färjläge och *färjeled*, skyddsräcke och vägmärke.

Enskild väg kan även vara gångstig eller väg, som användes endast vintertid. Väg, som huvudsakligen är avsedd för av skogshushållningen betingade transporter, benämnes nedan *skogsväg*.

Om byggande av bro, trumma och färja med färjeläge samt därtill hörande anordningar i vattendrag gäller, vad därom är särskilt stadgat. Om byggande av bro eller trumma på annans område gäller, om därtill icke fordras i vattenlagen stadgat tillstånd, vad i denna lag är stadgat om byggande av väg, men vid utförandet av arbetet skola därjämte stadgandena i vattenlagen iakttagas.

En enskild väg kan även vara en gångstig eller väg som används endast vintertid. En väg som huvudsakligen är avsedd för transporter betingade av skogsbruket kallas nedan *skogsväg*. *En enskild väg kan också vara en väg som är avsedd för enbart en viss typ av trafik.*

I fråga om byggande av bro, trumma eller färja med färjeläge *och färjeled* samt därtill hörande anordningar i vattendrag gäller *särskilda bestämmelser*. Om byggande av bro eller trumma på någon annans område gäller, om därtill inte fordras tillstånd enligt vattenlagen, det som i denna lag föreskrivs om byggande av väg, men vid utförandet av arbetet skall därutöver bestämmelserna i vattenlagen iakttagas.

6 a §

De uppgifter som avses i denna lag sköts i kommunen av en vägnämnd eller något annat kollegialt organ som kommunen utser, dock inte av kommunstyrelsen.

8 §

Är det för fastighets ändamålsenliga nyttjande av vikt att erhålla vägförbindelse över annan fastighets område *och länder* detta icke till betydande förfång för den senare fastigheten, skall av denna upplåtas område, som fastställs vid nedan stadgad vägförrättning, att användas för ovan i 5 § avsedda vägändamål. Sådan bestående nyttjanderätt till annan fastighets område benämnes *vägrätt*.

Lag samma vare i fråga om upplåtelse av nödigt tilläggsområde för flyttning eller annan förbättring av förefintlig väg, såframt av 16 § icke annat följer.

8 §

Om det för ett ändamålsenligt nyttjande av en fastighet är viktigt att få vägförbindelse över en annan fastighets område, och detta inte åsamkar någondera fastigheten betydande olägenhet, *skall den fastighet som behöver vägförbindelsen ges rätt att nyttja ett område som fastställs vid en vägförrättning om vilken bestäms nedan för sådana vägändamål som avses i 5 §. Sådan bestående nyttjanderätt till en annan fastighets område kallas vägrätt.*

Bestämmelserna i 1 mom. gäller upplåtelse av behövtilläggsområde för flyttning eller annan förbättring av en befintlig väg, om inte något annat följer av 16 §. Vid flyttning av väg kan grunden för beviljande av vägrätt också vara den betydande nytta en kortare vägförbindelse innebär för den fastighet som innehar vägrätten.

Vägrätt kan också grundas för att gälla vägområdet för en allmän väg. I fråga om anslutning av en enskild väg till en allmän väg samt om utförande av arbete på vägområdet gäller vad som bestäms i lagen om allmänna vägar (243/1954). Om samfällda

områden gäller vad som föreskrivs i 107 a § nedan.

16 §

Vägrätt, som vid vägförrättning eller medelst vägnämnds eller väglags beslut beviljats i enlighet med stadgandena i denna lag, så och i 12 och 13 §§ avsedda rättigheter gälla såsom bestående nyttjanderättigheter utan hinder av annan rätt, som hänför sig till fastigheten. Sådan vägrätt erhåller likaså den, som med stöd av nedanstående stadganden förpliktats att såsom vägdelägare delta i väghållningen. En liknande rätt uppstår till tilläggsområde, som erfordras för uträtning, breddning eller annan förbättring av väg, flyttning av väg likväl undantagen, och som med markägarens samtycke tagits i användning.

16 §

En vägrätt som i enlighet med bestämmelserna i denna lag beviljats vid vägförrättning eller genom en vägnämnds eller ett väglags beslut samt sådana rättigheter som avses i 12 och 13 § gäller såsom bestående nyttjanderättigheter utan hinder av andra rättigheter som hänför sig till fastigheten. Sådan vägrätt får likaså den som med stöd av nedanstående bestämmelser förpliktats att i egenskap av vägdelägare delta i väghållningen. *Om en del av en väg berörs av flera sådana vägrätter som avses ovan, utvidgas de smalare vägrätterna till att motsvara de bredare vägrätterna.*

En sådan vägrätt som avses i 1 mom. uppstår också till tilläggsområde som krävs för uträtning, breddning eller annan förbättring av en väg, flyttning av väg undantagen, och som tagits i användning med markägarens samtycke.

19 §

Därest det prövas ur trafiksäkerhetssynpunkt påkallat, må uppförande utan vägnämndens tillstånd av byggnad eller trafiksäkerheten äventyrande stängsel eller annan varaktig anordning vid enskild väg eller del därav på närmare än tolv meters avstånd från vägbanans mittlinje förbjudas.

Angående byggnadslov samt byggande på område, för vilket fastställts i byggnadslagstiftningen förutsatt plan eller föreskrift, gäller, vad därom är särskilt stadgat.

19 §

Om det anses påkallat ur trafiksäkerhetssynpunkt, kan uppförandet utan vägnämndens tillstånd av en byggnad eller ett stängsel som äventyrar trafiksäkerheten eller annan varaktig anordning vid en enskild väg eller del av vägen på högst tolv meters avstånd från körbanans mittlinje förbjudas.

Ett i 1 mom. avsett förbud gäller inte ett sådant område för vilket det finns en gällande detaljplan.

20 §

Förbud eller upphävande av förbud skall utan dröjsmål bevisligen delgivas sakägarna eller kungöras på sätt i 43 § 1 mom. stadgas.

Förbud eller upphävande av förbud skall delges sakägarna på *det sätt som anges i 95 § 1 mom. kommunallagen (365/1995).*

23 §

För fördelning av väghållningsskyldigheten och de därav föranledda kostnaderna

För fördelning av väghållningsskyldigheten och de därav föranledda kostnaderna

mellan vägdelägarna fastställas för dem i enlighet med de i 1 mom. stadgade grunderna *vägenheter*. De på grund av dessa fastställda avgifterna benämns *vägavgifter*. Förorsakar byggande av väg till någon del, som icke länder alla vägdelägarna till gagn, särskilda kostnaderna, må för fördelning av dem särskilda vägenheter fastställas.

mellan vägdelägarna fastställs *vägenheter* för dem i enlighet med de grunder som anges i 1 mom. De avgifter som fastställs på grundval av dessa benämns *vägavgifter*. Om byggandet av en väg till någon del, som inte är alla vägdelägare till nytta, orsakar särskilda kostnader, skall särskilda vägenheter fastställas för fördelning av dem. *Vägdelägarna kan besluta att vägavgiften utöver den avgift som fastställts på grundval av vägenheterna skall omfatta en grundavgift som är lika stor för alla vägdelägare och som täcker de direkta kostnaderna för skötseln av väglagets administrativa ärenden.*

Om vägdelägaren använder vägen tillfälligt på ett sätt som märkbart avviker från vad som har beaktats vid fastställandet av vägenheter, kan en bruksavgift som motsvarar den uppskattade användningen av vägen fastställas för sådana tillfälliga transporter. Avgiften kan fastställas retroaktivt för högst ett år från den tidpunkt då den fastställs.

Om någon har fått rätt att använda vägen för något annat än en fastighet med stöd av någon annan lag än denna, kan för denna person i stället för vägavgift fastställas en bruksavgift, om användningen av vägen är endast tillfällig. Bruksavgiften är en årlig avgift, om inte något annat bestäms, och i fråga om grunderna för fastställandet iaktas 26 §.

24 §

Bör den, som erhållit rätt till väg, anses hava haft betydande nytta av det byggande av vägen, som ägt rum under de tio senast förflutna åren, innan rätten till vägen uppstod, må han åläggas att ersätta en skälighet del av de kostnader vägens byggande åsamkat.

24 §

Om den som enligt 8, 9, 9b eller 10 § erhållit rätt till väg kan anses ha haft betydande nytta av det byggande av vägen som utförts under de femton senast förflutna åren innan rätten till vägen grundades eller beviljades eller rätten att använda vägen uppkom, kan han åläggas att betala en skälighets del av kostnaderna för byggandet av vägen. När ersättningens storlek bestäms skall den tid beaktas som förflutit från byggandet av vägen och nyttan av vägen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §

Användes skogsväg enbart för transporter, som betingas av skogshushållningen, må, om synnerligt skäl därtill anses föreligga, på förslag av sakägare bestämmas, att de för underhåll av vägen nödiga medlen icke skola uppbäras av vägdelägarna i form av vägavgifter utan såsom *transportavgifter*, vilka på grundvalen av fullbordade transporter skola erläggas av dem, som begagnat vägen för sådant ändamål. Samtidigt skola grunderna för fastställande av dessa avgifter bestämmas med beaktande av de olika transporternas inverkan på underhållskostnaderna för vägen.

Transportavgift skall debiteras, då transporten ägt rum, och erläggas inom den vid debiteringen fastställda tiden.

26 §

Den, som jämlikt 80 § tillfälligt begagnar väg, skall som ersättning därför erlægga transportavgift. Avgiften skall fastställas i enlighet med vad som anses skäligt med beaktande av den vägavgift, som påföres delägare för motsvarande nyttjande av vägen, och den särskilda ökning av underhållskostnaderna, som begagnandet av vägen måhända förorsakar.

27 §

Är någon enligt 25 § 1 mom. eller 26 § skyldig att erlægga transportavgift, skall han ofördröjligen efter det transporten avslutats lämna sysslomannen eller bestyrelsen eller den, som meddelat tillstånd till begagnande av vägen, utredning angående den transporterade varumängden, transportsättet och -tiden, vid äventyr att avgiften eljest må fastställas enligt uppskattning.

30 §

På sakägares förslag må ändringar vidtagas i grunderna för fastställandet av de i 25 § 1 mom. nämnda transportavgifter, då skäl

25 §

På förslag av en sakägare kan det bestämmas att de medel som är nödvändiga för underhållet av *en skogsväg* inte skall uppbäras av vägdelägarna i form av vägavgifter, utan som *bruksavgifter av dem som använt vägen utgående från användningens omfattning*. Samtidigt skall grunderna för fastställande av *bruksavgifterna* bestämmas med beaktande av de olika *användningsformernas* inverkan på underhålls- kostnaderna för vägen.

Bruksavgiften skall debiteras sedan transporten ägt rum och betalas inom den tid som fastställts vid debiteringen.

26 §

Den som enligt 80 § *eller på annan grund* tillfälligt använder en väg skall betala *bruksavgift* som ersättning för detta. *Parterna kan sinsemellan komma överens om avgiften och betalningssättet. Om någon överenskommelse inte träffas*, skall avgiften fastställas i enlighet med vad som anses skäligt med beaktande av den vägavgift som påföres delägare för motsvarande nyttjande av vägen och den särskilda ökning av underhållskostnaderna som nyttjandet av vägen eventuellt förorsakar.

27 §

Om någon enligt 25 § 1 mom. eller 26 § är skyldig att *betala bruksavgift*, skall han utan dröjsmål efter avslutad transport *eller annan användning av vägen* lämna sysslomannen eller bestyrelsen eller den som givit tillstånd till användning av vägen en utredning över den transporterade varumängden, transportsättet och transporttiden. *Om så ej sker kan avgiften fastställas enligt uppskattning.*

30 §

På *en sakägares förslag kan bruksavgiften ändras, om det med anledning av att grunderna för fastställande av avgifterna har*

därtill prövas föreligga med anledning av förändring i penningvärdet eller av annat sådant vägande skäl.

31 §

Har vägdelägare eller den, som mot transportavgift äger tillstånd att använda väg, begagnat den på sätt, som icke beaktats, då vägenheterna eller grunderna för transportavgifterna fastställdes och som betydligt ökat vägens förslitning eller skadat den, är han skyldig att ersätta merkostnaderna för iståndsättandet av vägen.

34 §

Innehar någon nyttjande-, servituts- eller annan bruksrätt till fastighet, till vilken i denna lag avsedd åtgärd hänför sig, *eller rätt att därifrån avskilja visst område*, äger han jämte fastighetsägaren rätt att uppbära ersättning för förlusten av denna sin rätt eller för minskningen i dess värde; och skall denna ersättning beaktas vid fastställandet av ersättningen åt fastighetens ägare.

38 §

Vid vägförrättning skall bland annat:

1) beslutas om rättigheter och skyldigheter som föranleds av anläggning av ny väg och flyttning av väg;

2) *beslutas om grundande av vägrätt till sådan väg till vilken annan än fastighetens ägare eller innehavare inte tidigare haft bestående rätt;*

3) *beslutas om ärenden som avses i 9 § 2*

ändrats finns särskilda skäl till det.

31 §

Om en vägdelägare eller någon som mot *bruksavgift* har lov att använda vägen har använt vägen på ett sätt som inte beaktats när vägenheterna eller grunderna för *bruksavgifterna* fastställdes och som betydligt ökat slitaget på av vägen eller skadat den, är han skyldig att ersätta merkostnaderna för iståndsättandet av vägen.

32 a §

Anläggningar och anordningar som är nödvändiga för anslutning av en fastighet eller en annan väg till en enskild väg skall byggas och underhållas av den som gör anslutningen. Om försummelsen av denna skyldigheten innebär uppenbar fara för trafiken på en enskild väg eller för underhållet av den och den som gjort anslutningen trots uppmaning inte vidtar nödvändiga åtgärder, kan vägdelägarna eller väglaget åta sig arbetet på dennes bekostnad.

34 §

Innehar någon nyttjande-, servituts- eller annan bruksrätt till en fastighet, till vilken en åtgärd som avses i denna lag hänför sig, har han och fastighetsägaren rätt att få ersättning för förlusten av denna rätt eller för dess minskade värde. Denna ersättning skall beaktas när ersättningen till fastighetens ägare bestäms.

38 §

Vid en vägförrättning skall *efter sakens natur följande ärenden behandlas och avgöras:*

1) *beviljande av vägrätt som avses i 8 §,*

2) *grundande av vägrätt till en sådan väg till vilken någon annan än fastighetens ägare eller innehavare inte har bestående rätt,*

3) *ärenden som avses i 9 § 2 mom., 9 a §,*

Gällande lydelse

mom., 9 a §, 10 § 2 och 3 mom. samt 12 och 13 §§;

4) beslutas om rätt till mark som behövas för förbättring av väg, i det fall att fastighetens ägare inte samtyckt till upplåtelse av marken;

6) behandlas frågan om förutvarande vägs läge och bredd och huruvida någon har rätt till väg eller motsvarande, på annan lag grundad bestående bruksrätt, om ovisshet därom uppstår.

Föreslagen lydelse

10 § 2 och 3 mom. samt 11, 12 och 13 §,

4) *en befintlig vägs läge och bredd och huruvida någon har rätt till väg eller motsvarande, på någon annan lag grundad bestående bruksrätt, om det råder ovisshet om saken,*

5) *vilka som är vägdelägare,*

6) *fastställande av vägenheter och bruksavgifter samt grunderna för dessa,*

7) *inom vilken tid byggandet av vägen skall vara slutfört, om det anses nödvändigt att sätta en tidsgräns,*

8) *huruvida och i vilken utsträckning en rättighet som avses i 17 § 2 eller 3 mom. skall beviljas eller ett förbud som avses i 18 § och 19 § 1 mom. skall utfärdas,*

9) *hur förrättningskostnaderna skall delas mellan sakägarna,*

10) *ersättningar samt*

11) *andra ärenden som skall behandlas i enlighet med denna lag, om det inte föreskrivs att de skall avgöras på något annat sätt.*

Om beslut har fattats om byggandet av en väg, skall en karta över de områden som behövs för vägen och ett kostnadsförslag upprättas. När en i 1 mom. 7 punkten avsedd tidsgräns har uppställts, skall ett kostnadsförslag dock alltid upprättas. Vägområdena och de områden som avses i 12 och 13 § skall i behövlig utsträckning utmärkas i terrängen.

38 b §

För avlägsnande eller minskande av förfång, som väg eller dess begagnande förorsakar fastighets ägare, kan vägen på fastighetsägarens bekostnad flyttas till annat ställe inom honom tillhöriga områden, om det kan ske utan betydande förfång för någon av vägdelägarna.

Angående i 1 mom. avsedd flyttning av väg beslutes vid vägförrättning, varvid, samtidigt som nödiga nya vägrättigheter grundas, väg som icke längre kommer att vara i bruk indrages med iakttagande i till-

38 b §

För avlägsnande eller minskande av förfång som en väg eller användningen av den eller en sådan rättighet som avses i 13 § ovan eller användningen av denna förorsakar fastighetens ägare kan vägen eller rättigheten flyttas till något annat ställe inom de områden som tillhör honom eller av särskilda skäl någon annanstans, om det kan ske utan betydande förfång för någon. Detsamma gäller flyttandet av en väg, om det är nödvändigt för undanröjande av en olägenhet som äventyrar trafiksäkerheten.

lämpliga delar av stadgandena i 11 kap.

Vägdelägarna kan förpliktas att delta i kostnaderna för flyttningen i det förhållande som deras vägenheter anger, med beaktande av den särskilda nytta som en ovan nämnd fastighetsägare kan ha av att vägen eller rättigheten flyttas.

Beslut om flyttningen av en väg eller vägrätt fattas vid en vägförrättning som kan verkställas på ansökan av fastighetsägaren eller, om det är fråga om en flyttning av vägen som föranleds av trafiksäkerheten, även av väglaget eller, om ett sådant inte har bildats, av en vägdelägare.

38 c §

Inom ett område där vägrätterna är oklara eller inom vilket det på grund av ändrade trafikförhållanden är nödvändigt att bygga eller dra in en väg eller reglera vägrätterna på annat sätt, kan en vägförrättning genomföras på kommunens, väglagets eller fastighetsägarens ansökan för att ändamålsenliga vägförbindelser skall kunna ordnas och vägrätterna motsvara de ändrade förhållandena lokal förrättning. En sådan vägförrättning söks hos lantmäteribyrån, som utfärdar förrättningsförordnandet och ombesörjer verkställandet av förrättningen även i sådana fall då den gäller ett område som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen. Om allmänt intresse kräver det, kan lantmäteribyrån utfärda förordnande om en lokal vägförrättning av detta slag utan ansökan.

De befintliga vägarna inom det område som berörs av en lokal vägförrättning och som på grund av vägregleringen blir obehövligen kan dras in utan att det utreds vilka fastigheter som har rätt till dem.

I fråga om betalningen av kostnaderna för en lokal vägförrättning tillämpas 47 §. Om förrättningen har anhängiggjorts på annat sätt än på lantmäteribyråns initiativ och om den helt eller delvis tillkommit med tanke på allmänt intresse, kan kostnaderna för förrättningen helt eller delvis betalas av statens medel. Förrättningsmännen fattar beslut i ärendet. Ändring i förrättningsmännens beslut får inte sökas genom besvär. Om förrättningen verkställs utan ansökan på lantmäteribyråns förordnande,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §

Rätt att kräva vägförrättning och att vid förrättningen föra talan tillkommen fastighetens ägare och kommunen.

Rätt till talan vid vägförrättning tillkommer även vägdelägare, som jämlikt 10 § erhållit rätt till vägen, så ock innehavare av nyttjande-, servituts- eller annan bruksrätt eller rätt att avskilja visst område, såframt saken berör hans rätt.

Har fastighet eller i denna paragraf avsedd rättighet efter förrättningens början övergått till ny ägare eller innehavare, är denne vid förrättningen bunden av det, var till tidigare ägare eller innehavare lagligen samtyckt eller förpliktats.

Ovan i 1 mom. avsedda rättigheter tillkomma även det väglag, vars väg saken rör. Angående sökande av vägförrättning gäller härvid vad i 64 § 2 mom. 6 punkten är stadgat.

40 §

Vid en vägförrättning kan en diplomingenjör som avses i 5 § 1 mom. eller en ingenjör eller tekniker som avses i 5 § 2 mom. fastighetsbildningslagen, vara förrättningsingenjör. En vägförrättning verkställs av en förrättningsingenjör med biträde av två gode män eller två vägnämsmedlemmar. Har sakägarna kommit överens om de frågor som hänför sig till väghållningen eller nedläggningen av en väg, kan förrättningen verkställas utan gode män eller vägnämsmedlemmar.

Angående medlem av vägnämnd tillkommande rätt att uppbära arvode samt resekostnadsersättning och dagtraktamente gäller vad om ovan i 1 mom. avsedd god man är stadgat.

39 §

Rätt att kräva vägförrättning har fastighetens ägare, delägarna i ett samfällt område och det väglag vars väg ärendet berör samt kommunen. Vägförrättning som avses i 38 § 1 mom. 4 punkten får sökas även av innehavaren till en särskild rättighet som gäller fastigheten.

Sakägare vid en vägförrättning är sökanden och andra personer vars rätt eller fördel direkt berörs av förrättningen.

Om fastigheten eller en rättighet som gäller denna under förrättningen har övergått till en ny ägare eller innehavare, är denne under förrättningen bunden av det som den tidigare ägaren eller innehavaren samtyckt eller förpliktats till.

40 §

Vägförrättningen verkställs av en förrättningsingenjör och två sådana gode män (förrättningsmän) som avses i 6 § 1 mom. fastighetsbildningslagen. Förrättningsingenjören kan verkställa förrättningen utan gode män, om det inte är nödvändigt att anlita gode män och ingen sakägare fordrar att gode män anlitas.

Förrättningsingenjören kan vara en diplomingenjör, ingenjör eller tekniker anställd hos lantmäteriverket eller kommunen i enlighet med vad som anges i 5 och 5 a § fastighetsbildningslagen. I fråga om förrättningsingenjören och gode männen iakttas i övrigt vad som föreskrivs om förrättningsingenjörer och gode män i fastighetsbildningslagen.

En kommunal fastighetsingenjör kan med kommunens samtycke tjänstgöra som förrättningsingenjör vid vägförrättningar som utförs inom kommunen.

41 §

Förordnande om vägförrättning skall sökas skriftligen hos den lantmäteribyran, inom vars område vägen eller största delen därav ligger.

Ansökan skall såvitt möjligt åtföljas av förteckning över de fastigheter jordägare samt innehavare av nyttjande-, servituts- och annan bruksrätt *ävensom utbrytningsrätt*, som förrättningen är avsedd att direkt beröra, samt av karta, vilken tillräckligt tydligt utvisar den i ansökningen avsedda vägens placering. Såframt avsikten är att erhålla rätt till redan förefintlig väg, vars delägare bilda ett väglag, skall även sysslomannen eller någon ordinarie medlem av bestyrelsen eller någon ordinarie medlem av bestyrelsen uppgivas i ansökningen. I ansökan skall sökandens postadress antecknas, och därtill skall i mån av möjlighet fogas utredning även om de i förteckningen nämnda sakägarnas adresser.

45 §

Om behandlingen av en vägförrättning måste skjutas upp och tidpunkten för följande sammanträde inte kan sättas ut och meddelas de närvarande sakägarna innan sammanträdet avslutas, skall tiden för följande sammanträde delges enligt 43 § eller så som de sakägare som avses i detta moment kommer överens om.

Har ej kallelsebrev om förrättning tillställts alla dem som enligt vad i 43 § är stadgat skall tillsändas sådant och ha dessa

41 §

Förordnande om vägförrättning skall sökas skriftligen hos den lantmäteribyran inom vars område vägen eller största delen därav ligger. *Om vägförrättningen gäller ett område som i sin helhet utgör detaljplaneområde enligt 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen, söks förrättningen hos kommunens fastighetsregisterförare.*

Ansökan skall såvitt möjligt åtföljas av en förteckning över de fastigheter, jordägare och innehavare av nyttjande-, servituts- och annan bruksrätt som förrättningen är avsedd att direkt beröra samt av en karta som tillräckligt tydligt utvisar den i ansökan avsedda vägens placering. Om avsikten är att få rätt till en redan befintlig väg vars delägare bildar ett väglag, skall även sysslomannen eller någon ordinarie medlem av bestyrelsen nämnas i ansökan. Till ansökan skall fogas sökandens postadress samt i mån av möjlighet även uppgift om adresserna till de sakägare som nämns i förteckningen.

Lantmäteribyran eller, om det är fråga om ett sådant område som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen, fastighetsregisterföraren kan utan ansökan anhängiggöra en vägförrättning i sådana fall som avses i 212 § 2 mom. fastighetsbildningslagen. Kostnaderna för en sådan förrättning betalas på det sätt som föreskrivs i det nämnda lagrummet.

45 §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

icke kommit tillstådes, skall förrättningen uppskjutas utan att den avslutas och sådan kallelse utgå. Utgöres område, som erfordras för ovan i 5, 12 och 13 §§ avsedda ändamål, av förefintlig väg eller samfällt område, är uppskov med förrättningen för utsändande av kallelsebrev likväl icke nödvändigt.

47 §

Kostnaderna för vägförrättning skola bestridas av sökanden. Aro flera vägdelägare sakägare, kunna förrättningskostnaderna påföras vägdelägarna enligt vägenheterna eller, om denna fördelningsgrund icke skälig kan tillämpas på någon delägare, efter vad skälig prövas. Sakägare som ej är vägdelägare kan, om det med hänsyn till sakens natur prövas skäligt, påföras kostnaderna eller någon del av dem, varvid övriga betalningsskyldigas andelar i motsvarande mån minskas. Har vägförrättning sökts utan anledning, får sökanden vidkännas kostnaderna.

47 §

Kostnaderna för vägförrättningen skall betalas av sökanden. Om flera vägdelägare deltar i vägförrättningen, kan förrättningskostnaderna påföras delägarna enligt vägenheterna eller, om denna fördelningsgrund inte skälig kan tillämpas på någon delägare, efter vad som prövas vara skäligt. En sakägare som inte är vägdelägare kan, om det med hänsyn till sakens natur prövas skäligt, påföras kostnaderna eller en del av dem, varvid övriga betalningsskyldigas andelar i motsvarande mån minskas. I fråga om kostnaderna för vägförrättningen samt betalningen och indrivningen av dem gäller i övrigt vad som föreskrivs om förrättningskostnader i fastighetsbildningslagen.

48 §

Vid vägförrättning skall efter sakens natur och med beaktande av stadgandena i 49 § avgöras:

Om en väg för en fastighet får byggas över en annan fastighets område och om vägrätt till en förefintlig väg skall grundas eller upphävas;

2) vägens läge och bredd;

3) huruvida medgiven rätt till väg skall begränsas på sätt i 11 § är stadgat;

4) inom vilken tid byggande av väg skall vara slutfört såframt utsättandet av viss termin befinnes nödigt;

5) vilka som äro skyldiga att i egenskap av vägdelägare bygga och underhålla vägen;

6) huru många vägenheter varje vägdelägare skall påföras och huruvida väghållningsskyldigheten skall fullgöras gemensamt eller enligt vägdelning, i vilket fall delningsinstrument skall upprättas eller för fördelningen redogöras i protokollet, varjämte väglotterna skola utmärkas på mar-

48 §

(upphävs)

ken;

7) huruvida för väghållningsskyldighetens fullgörande eller för vägens begagnande skall medgivas i 12 eller 13 § avsedd rätt;

8) huruvida och i vilken utsträckning i 17 § 2 eller 3 mom. avsedd rätt skall beviljas eller i 18 § eller 19 § 1 mom. nämnt förbud skall utfärdas;

9) huruvida för sådan virkestransport på skogsväg, som avses i 25 § skall uppbäras transportavgift, för vilken, såframt beslut fattas om att uppbära sådan, betalningsgrunderna skola bestämmas vid förrättningen;

10) huruvida ersättning enligt bestämmelserna i 4 kap. skall erläggas samt, om sådan skall utgå, till vem, till vilket belopp och inom vilken tid det skall ske samt huruvida ersättningsskyldigheten åvilar vägdelägarna gemensamt eller endast någon eller några av dem;

11) huru förrättningskostnaderna skola fördelas mellan sakägarna; samt

12) övriga frågor, som höra till dem, vilka skola avgöras vid vägförrättning och som på förslag av sakägarna eller förrättningsmännen upptagits till behandling.

Har beslut fattats om byggande av väg, skola över de för denna erforderliga områdena upprättas karta och beskrivning samt vid behov kostnadsförslag för byggande av vägen. Förelägges i 1 mom. 4 punkten avsedd tid, skall kostnadsförslag dock alltid uppgöras. Vägområdena ävensom i 12 och 13 §§ avsedda områden skola till erforderliga delar även utmärkas på marken på sätt i förordning närmare bestämmas.

Angående beviljande av temporär färdselrätt och därav föranledda åtgärder stadgas i 82 a och 83 §§ samt om indragning av väg- och vissa andra rättigheter i 11 kap.

51 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i fråga om förfarandet vid en vägförrättning samt i fråga om kostnaderna för förrättningen och indrivningen av dem i tillämpliga delar vad som i fråga om fastighetsförrättningar stadgas om dessa frågor.

51 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i fråga om förfarandet vid en vägförrättning, rättande av fel i en vägförrättning, korrigering av ett fel eller framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet i tillämpliga delar vad som bestäms om fastighetsförrättning i fastighetsbildningslagen och i författningar som givits med stöd av den.

Gällande lydelse

Angående sökande av ändring i ett beslut eller en åtgärd i samband med en vägförrättning gäller vad som stadgas om besvär över en fastighetsförrättning. Innan förrättningen är avslutad får en sakägare dock söka ändring endast i ett beslut som gäller förkastande av en jävsanmärkning.

51 a §

Lantmäteribrån för register över de enskilda vägar i fråga om vilka väglag har bildats för skötseln av vägärenden (*register över enskilda vägar*). I registret införs följande uppgifter:

5) indragning av väglagets väg eller av en del av vägen.

52 §

Beträffande förefintlig väg skall kommunens vägnämnd, därest överenskommelse mellan sakägarna i ärende, över vilket de äga förfoga, icke kunnat träffas eller ärendet enligt 48 § icke skall avgöras vid vägförrättning, besluta angående följande frågor:

3) i 24, 31, 33 och 34 §§ avsedda ersättningar;

8) huruvida för virkesforsling på skogsväg i stället för vägavgifterna skola uppäras transportavgifter, så ock angående grunderna för transportavgifterna och ändringar i dem med beaktande av stadgandena i 25, 26 och 30 §§;

Föreslagen lydelse

Angående sökande av ändring i ett beslut eller en åtgärd i samband med en vägförrättning gäller vad som föreskrivs om besvär över en fastighetsförrättning.

Ändring får dock sökas i ett avgörande som gäller rätten att som sakägare delta i förrättningen eller som gäller förkastande av en jävsanmärkning medan vägförrättningen pågår. Medan vägförrättningen pågår får ändring sökas särskilt även i ett beslut som gäller vägens placering eller vilka som är vägdelägare, om förrättningsingenjören anser det vara ändamålsenligt att tillåta sökande av ändring under pågående förrättning.

51 a §

Lantmäteribrån för register över de enskilda vägar i fråga om vilka väglag har bildats för skötseln av vägärenden (*register över enskilda vägar*). Lantmäteribrån för register över enskilda vägar också då det gäller enskilda vägar på sådana områden som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen. I registret införs följande uppgifter:

5) indragning *eller upphörande* av väglagets väg eller en del av vägen.

52 §

Beträffande en befintlig väg skall kommunens vägnämnd, om sakägarna inte har kunnat enas i ett ärende i vilket de har befogenhet att fatta beslut eller ärendet enligt 38 § inte skall avgöras vid en vägförrättning, fatta beslut i följande frågor:

3) i 24, 31, 32 a, 33 och 34 § avsedda ersättningar *och kostnader*;

8) huruvida för virkesforsling på skogsväg i stället för vägavgifter skall tas ut *bruksavgifter*, även grunderna för *bruksavgifterna* och ändringar i dem med beaktande av bestämmelserna i 25, 26 och 30 §;

11) nedan i 10 kap. nämnda ärenden, med undantag av dem som avses i 80 § 3 mom. och 82 a §; samt

10 a) har vägen byggts enligt den vägrätt som grundats och befinner sig den i det skick som kan förutsättas eller används vägrätten eller annan med stöd av denna lag beviljad rätt på det sätt som har beslutats vid grundandet av vägrätten, om det råder oklarhet eller oenighet om saken;

11) nedan i 10 kap. nämnda ärenden, med undantag av dem som avses i 80 § 3 mom.; samt

53 §

De ärenden som vägnämnden enligt denna lag skall besluta om behandlas och avgörs vid vägnämndens förrättning. I detta syfte skall vägnämnden vid behov sammanträda en eller flera gånger.

54 §

Vägnämndens ordförande skall tillkänna tiden och platsen för vägnämndens förrättning genom kallelsebrev till sökanden och väglaget eller, om något sådant inte har bildats, till vägdelägarna samt till den som särskilt berörs av förrättningen. Kan uppgift om någon av dem till vilka kallelsebrev skall skickas eller dennes adress inte fås med rimligt besvär, skall förrättningen dessutom tillkännas genom kungörelse i en eller två tidningar som har allmän spridning på orten. Gäller förrättningen en fastighet eller ett visst område som tillhör flera ägare gemensamt eller ett samfällt område, tillämpas 43 § 2 mom. På tillkännagivandet tillämpas dessutom 43 § 3 mom.

Om de till vilka kallelsebrev skall sändas har infunnit sig till förrättningen kan förrättningen äga rum även om sammanträdet inte tillkännagetts på föreskrivet sätt.

Om behandlingen av vägnämndens förrättning måste skjutas upp och tidpunkten för en fortsättning inte kan sättas ut och meddelas de sakägare som är närvarande innan sammanträdet avslutas, skall tiden för följande sammanträde delges enligt 2

I fråga om tillkännagivande av vägnämndens förrättning och förrättningskostnaderna gäller det som i 43 och 47 § föreskrivs om vägförrättning.

Om inte något annat följer av bestämmelserna i denna lag, gäller i fråga om behandlingen och beslutsordningen samt nämndens beslut i övrigt i tillämpliga delar bestämmelserna i kommunallagen.

(4 mom. upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

mom. eller så som de sakägare som avses i detta moment kommer överens om.

Vägnämndens förrättningskostnader skola bestridas av sökanden. På synnerligt skäl kunna förrättningskostnaderna påföras väglaget eller vägdelägarna eller annan sakägare.

Om ej annat följer av stadgandena i denna lag, gäller angående behandlingen av ärende och beslutsfattningen i vägnämnden i tillämpliga delar vad om kommuns styrelse är stadgat.

(5 mom. upphävs)

(6 mom. upphävs)

57 §

Vad i denna lag är stadgat om vägnämnd skall äga motsvarande tillämpning på kommunal myndighet, som med stöd av lag eller förordnande handhar vägnämndens älligganden.

(upphävs)

57 §

58 §

 Syssloman eller medlemmar i bestyrelse samt dessas suppleanter väljas för fyra år i sänder. Till nämnda uppdrag må utses även annan än vägdelägare. Ej må någon dock utan sitt samtycke utses till uppdraget.

Har väglag underlåtit att utse syssloman eller medlemmar av bestyrelse eller suppleanter för dessa, skall vägnämnden på yrkande av vägdelägare eller av den, vars fördel eller rätt saken eljest angår, eller, då skäl därtill föreligger, på eget initiativ fastställa en tid, inom vilken vägdelägarna skola förrätta val. Förrättas icke valet, skall vägnämnden förordna syssloman, medlem av bestyrelse eller suppleant.

 Väglagets syssloman eller medlemmarna av bestyrelsen samt suppleanterna för dessa väljs för *högst* fyra år i sänder. Till de nämnda uppdragen kan även andra än vägdelägare väljas. *Ingen får väljas* till ett uppdrag utan sitt samtycke.

Om väglaget har underlåtit att utse syssloman eller medlemmar av bestyrelsen eller suppleanter för dessa, skall vägnämnden på yrkande av en vägdelägare eller den vars rätt eller fördel saken i annat fall berör, eller, om det finns skäl till detta, på eget initiativ sätta ut en tid inom vilken vägdelägarna skall förrätta val. Om något val inte förrättas, skall vägnämnden förordna en syssloman, medlemmar av bestyrelsen eller suppleanter *samt fastställa ett skäligt arvode för dessa uppdrag.*

60 §

Syssloman, så ock medlem av bestyrelse och suppleant för dem samt revisor, då sådan jämlikt 64 § 2 mom. 10 punkten förordnats att granska räkenskaperna, äger rätt till skäligt, vid väglagets stämma fastställt arvode för sitt uppdrag.

60 §

Sysslomannen samt medlemmarna av bestyrelsen och *deras* suppleanter samt revisorerna, då sådana enligt 64 § 2 mom. 10 punkten förordnats att granska räkenskaperna, har rätt till skäligt, vid väglagets stämma fastställt arvode för sitt uppdrag. *Därutöver har de rätt att få ersättning för de kostnader som uppdraget orsakar dem.*

62 §

Väglagets namn tecknas av sysslomannen eller i dennes ställe av hans suppleant eller, då för skötseln av väglags angelägenheter tillsätts bestyrelse, av tvenne ordinarie medlemmar av bestyrelsen tillsammans.

Stämning, påbud av myndighet eller annat meddelande anses hava kommit till väglagets kännedom, då det i laga ordning delgivits sysslomannen eller dennes suppleant eller ordinarie medlem av bestyrelsen. Har meddelande lämnats person, som enligt den i vägnämnden förda förteckningen över enskilda vägar är syssloman eller suppleant för denne eller medlem av bestyrelsen, skall delgivandet anses giltigt, ändå att vederbörande icke längre omhänderhar ifrågavarande uppdrag.

Väglagets namn tecknas av sysslomannen eller i dennes ställe av hans suppleant eller, *om en bestyrelse tillsatts* för skötseln av väglagets angelägenheter, av två av bestyrelsens ordinarie medlemmar tillsammans. *Inför domstol eller hos andra myndigheter företräds väglaget av sysslomannen eller en medlem av bestyrelsen eller en suppleant för någon av dem.*

En stämning, ett myndighetspåbud eller ett annat meddelande anses ha kommit till väglagets kännedom då det i laga ordning delgivits sysslomannen eller dennes suppleant eller en ordinarie medlem av bestyrelsen. Om meddelandet har lämnats till en person som enligt *det register som avses i 51 a §* är syssloman eller bestyrelsens ordförande, skall delgivningen anses giltig även om personen i fråga inte längre *sköter uppdraget.*

64 §

Vid väglagets stämma skall särskilt fattas beslut om:

2) Fastställande och ändring av vägenheter och transportavgifter enligt 26 §, 28 § 1 mom. samt 29 och 30 §§;

4) fastställandet av debiteringslängd för väg- och transportavgifter;

8) val av syssloman och suppleant för denne eller medlemmar i bestyrelsen och suppleanter för dessa;

2) *fastställelsegrunderna för samt fastställande och ändring av vägenheter och bruksavgifter enligt 23 och 26 §, 28 § 1 mom. samt 29 och 30 § liksom sådan överenskommelse om bruksavgift som avses i 23 § 5 mom. och 26 §;*

2 a) i 24 § avsedd ersättning samt ärende gällande anslutning som avses i 32 a §, om oenighet uppstår om saken;

4) fastställande av debiteringslängd för väg- och *bruksavgifter;*

8) val av syssloman och suppleant för denne eller medlemmar i bestyrelsen och suppleanter för dessa *eller utbyte av ett styrelseorgan i väglaget mot ett annat;*

8 a) huruvida för virkesforsling på skogsväg i stället för vägavgifter skall uppbäras bruksavgifter samt grunderna för dem och ändringar i fråga om dessa enligt 25 och 27 §;

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

65 §

Väglaget skall, om vägdelägarna inte beslutar något annat, hålla årsstämma varje år före utgången av juni och vid behov även andra stämmor. Stämman sammankallas av sysslomannen eller bestyrelsens ordförande eller vid behov av dessas suppleant. Kallelsen skall sändas med post till eller på något annat sätt tillställas vägdelägarna. Kallelsen kan också delges så att stämman kungörs i en eller flera tidningar som har allmän spridning på orten och att de vägdelägare från andra kommuner vilkas adress är känd underrättas genom brev. Kallelsebreven skall postas eller på annat sätt tillställas vägdelägarna och kungörelsen publiceras minst 14 dagar före stämman.

65 §

Väglaget skall, om vägdelägarna inte beslutar något annat, hålla årsstämma varje år före utgången av juni och vid behov även andra stämmor. Stämman sammankallas av sysslomannen eller bestyrelsens ordförande eller vid behov av dessas suppleant. Kallelsen skall sändas med post till vägdelägarna eller tillställas dem på något annat sätt. Kallelsen kan också delges så att stämman kungörs i en eller flera tidningar som har allmän spridning på orten och att de vägdelägare från andra kommuner vilkas adress är känd underrättas genom brev. Kallelsebreven skall postas eller på annat sätt tillställas vägdelägarna och kungörelsen publiceras minst 14 dagar före stämman. *I kallelsen till en årsstämma skall även sådana ärenden av betydelsen för väghållningen nämnas som skall behandlas vid stämman. I kallelsen till en extraordinarie stämma skall de ärenden nämnas som skall behandlas på stämman.*

66 §

Vid väglagsstämma räknas rösterna enligt det antal vägenheter, som påförts varje vägdelägare, likväl så, att som sådan vägdelägars röstantal, som påförts ett större antal vägenheter än en femtedel av de vid stämman företrädde delägarnas sammanlagda antal vägenheter, beaktas endast en tredjedel av det antal vägenheter, som överstiger sagda femtedel. Ärendena avgörs med enkel röstövervikt. Falla rösterna lika, gäller den åsikt, som omfattats av stämmans ordförande.

66 §

Vid en väglagsstämma räknas rösterna enligt det antal vägenheter som påförts varje vägdelägare, *dock så att röstetalet inte för någon av delägarna överstiger trettio procent av det sammanlagda antalet vägenheter som de delägare som är närvarande vid stämman representerar. Vid omröstning avgörs ärendena med enkel röstövervikt. Om rösterna faller lika, gäller den åsikt som omfattas av stämmans ordförande.*

Vid stämman skall föras protokoll, som undertecknas av ordföranden och två vid stämman valda protokolljusterade och som senast fjorton dagar efter stämmans slut skall hållas tillgängligt för sakägarna. Den, vars fördel eller rätt ärende kan beröra, är berättigad att av sysslomannen eller bestyrelsens ordförande på anhållan utfå utdrag eller styrkt avskrift av protokollet. På väglagsstämma ankommer att besluta, huruvida för utdrag och avskrifter skall erläggas lö-

Vid stämman skall föras protokoll som undertecknas av ordföranden och två vid stämman valda protokolljusterare *eller som godkänns av stämman och som, jämte bilagor, senast fjorton dagar efter stämmans slut skall hållas tillgängligt för sakägarna. Den vars rätt eller fördel berörs av ett ärende är berättigad att av sysslomannen eller bestyrelsens ordförande på anhållan få utdrag eller styrkt avskrift av protokollet. Det ankommer på väglagsstämman att besluta*

sen, samt, om lösen skall erläggas, bestämma grunderna därför.

om avgift skall betalas för utdrag och avskrifter samt, *om en avgift skall tas ut*, bestämma grunderna för den.

67 §

Syslomanen eller bestyrelsen åligger:

2) att föra bok över väglagets inkomster, utgifter och medel samt för granskning av giva redovisning för föregående räkenskapsår;

3) att utarbета förslag till väglagets budget för följande räkenskapsår samt framlägga det för fastställelse vid väglagsstämman;

4) att i de fall, som avses i 26, 28, 29 och 30 §§, utarbета förslag till ändring eller nyfördelning av vägenheterna eller ändring av trafikavgifterna att fastställas av väglagsstämman;

5) att för fastställelse vid väglagsstämman upprätta debiteringslängd, som utvisar storleken av den mot vägenheten svarande vägavgiften, beloppet av den på grundvalen av vägenheterna beräknade vägavgift, som skall erläggas av varje vägdelägare, sammanlagda beloppet av de vägavgifter vägdelägarna skola erlägga samt betalningstiden för dem ävensom, då i 25 eller 26 § nämnda transportavgifter skola uppbäras, uppgöra debiteringslängd över dem;

6) att ombesörja indrivningen av fastställda väg- och transportavgifter samt även i övrigt sköta väglagets ekonomi och medel;

2) att föra bok över väglagets inkomster, utgifter, tillgångar *och skulder* samt för granskning av *ve* redovisning för föregående räkenskapsår;

3) att utarbета förslag till väglagets budget för följande *räkenskapsperiod* samt framlägga det för fastställelse vid väglagsstämman;

4) att i de fall som avses i 23, 25 och 26 § samt 28 - 30 § utarbета förslag till ändring eller ny fördelning av vägenheterna eller *bruksavgifterna* att fastställas av vägstämman;

5) att för fastställelse vid väglagsstämman upprätta debiteringslängd, som utvisar storleken av den vägavgift som svarar mot vägenheten, beloppet av den på grundval av vägenheterna beräknade vägavgift som skall betalas av varje vägdelägare, det sammanlagda beloppet av de vägavgifter som vägdelägarna skall betala samt betalningstiden för dem samt även, *om* i 23, 25 och 26 § avsedda *bruksavgifter* tas ut, upprätta debiteringslängd över dessa;

6) att ombesörja indrivningen av fastställda väg- och *bruksavgifter* samt även i övrigt sköta väglagets ekonomi och medel;

68 §

Debiteringslängd för väg- och transportavgifter skall hållas tillgängligt för sakägarna under fjorton dagar före den väglagsstämman, vid vilken längden skall fastställas. Om längdens framläggande skall meddelas i kallelsen till stämman. Vid densamma äga vägdelägare och de, som påförts transportavgift, vilken omnämnes i 25 eller 26 §, rätt att framställa anmärkning mot längden.

70 §

Vägdelägare eller annan sakägare, som anser, att väglagsstämmans beslut icke fattats i laga ordning eller annars icke är

68 §

Debiteringslängden för väg- och *bruksavgifter* skall hållas framlagda för sakägarna under fjorton dagar före den väglagsstämman vid vilken längden skall fastställas. Om framläggandet av längden skall meddelas i kallelsen till stämman. Vid stämman har vägdelägarna och de som påförts *sådan bruksavgift* som nämns i 23 § 5 mom. och 26 § rätt att framställa anmärkning mot längden.

70 §

En vägdelägare eller någon annan sakägare som anser att väglagsstämmans beslut inte har fattats i laga ordning eller annars

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

enligt eller att beslutet kränker hans rätt eller vägdelägarnas likställighet, är berättigad att förelägga ärendet vägnämnden för avgörande. Vägdelägare eller annan vid stämman närvarande sakägare skall framställa yrkande härom hos vägnämnden inom trettio dagar efter det beslutet fattades.

inte är lagenligt eller att beslutet kränker hans rätt eller vägdelägarnas likställighet, har att föra ärendet till vägnämnden för avgörande. En vägdelägare eller någon annan vid stämman närvarande sakägare skall framställa ett *skriftligt* yrkande om saken hos vägnämnden inom trettio dagar efter det beslutet fattades.

78 §

En fastighet utgör pant för betalningen av väg- och transportavgifter som hänför sig till fastigheten, jämte ränta, enligt vad 20 kap. jordabalken stadgar.

78 §

En fastighet utgör pant för batalningen av *avgifter enligt denna lag*, jämte ränta, enligt vad som anges i 20 kap. jordabalken.

82 §

Den, som äger rätt att avskilja visst område, må, därest den fastighet, från vilken området överlåtits, äger rätt till väg, temporärt nyttja vägen utan att ansöka om ovan i 1 mom. avsedd rätt att färdas på vägen.

Ägaren till ett outbrutet område har rätt att, *om* den fastighet från vilket området överlåtits har rätt till väg, temporärt nyttja vägen utan att ansöka om sådan rätt att färdas på vägen som avses i 1 mom.

82 a §

Är det vid en vägnämnds förrättning fråga om beviljande av sådan rätt som avses i 9 § 1 mom. eller 10 § 1 mom. till en befintlig väg, kan vid förrättningen beviljas temporär färdselrätt till en sådan väg, om det är nödvändigt för erhållande av vägförbindelse och därigenom inte orsakas i 9 eller 10 § avsett förfång. Om temporär färdselrätt gäller i övrigt i tillämpliga delar bestämmelserna i 1 mom.

83 §

För ovan i 81, 82 och 82 a §§ avsett även som för olovligt begagnande av väg eller område samt för skada som måhända uppkommit skall skälig ersättning utgivas. Ha bestämmelser om ersättning icke givits, då rätten beviljades, eller har överenskommelse därom icke träffats, och yrkas ej straff, då fråga är om olovligt begagnande, skall ersättningen särskilt fastställas av vägnämnden. I ovan i 82 a § avsett fall skall er-

83 §

För sådant nyttjande av väg som avses ovan i 81, 82 och 82 a §, liksom för olovligt begagnande av väg eller område samt för skada som uppkommit skall skälig ersättning betalas. Om några bestämmelser om ersättning inte har givits då rätten beviljades, eller om någon överenskommelse om sådan inte har träffats och något straff inte yrkas när det är fråga om olovligt begagnande, skall ersättningen *bestämmas* sär-

sättningen likväl alltid bestämmas vid vägförrättning.

84 §

En väg eller en vägdel kan indras, om förhållandena är så förändrade att det område som behövs för vägen eller vägdelens inte längre skulle kunna erhållas med stöd av 8 § 1 mom. och vägen eller vägdelens inte är oundgänglig för någon vägdelägare, eller om vägen eller vägdelens har blivit obehövlig. *Rätt att söka indragning av en väg eller vägdel tillkommer väglaget eller, om väglag inte har grundats, varje vägdelägare samt ägaren av den fastighet över vars område vägen eller den del som skall indras löper. Beslut om indragning fattas vid en vägförrättning med iakttagande i tillämpliga delar av 5 kap.*

Utan hinder av vad som stadgas i 1 mom. om rätten att söka indragning av väg, får en sådan väg som ersätts av en annan väg indras på initiativ av förrättningsmännen i samband med en vägförrättning som verkställs av någon annan orsak, om villkoren för indragning enligt 1 mom. i övrigt uppfylls.

85 §

En rättighet som avses i 12 eller 13 §, en annan än bestående rätt enligt denna lag att nyttja en väg eller ett annat område samt en företrädesrätt som avses i 14 § 1 mom. kan upphävas, om förhållandena är så förändrade att det inte längre skulle finnas förutsättningar för att grunda rättigheten eller bevilja företrädesrätten och rättigheten eller företrädesrätten inte är oundgänglig för vägdelägaren. I fråga om förfarandet och ersättande av skada och olägenhet gäller i tillämpliga delar 84 § 1—3 mom.

skilt av vägnämnden. Ersättningen i sådana fall som avses i 82 a § skall dock alltid bestämmas vid *den vägförrättning i vilken den temporära färdselrätten beviljas.*

84 §

En väg eller en vägdel kan dras in, om förhållandena är så förändrade att det område som behövs för vägen eller vägdelens inte längre skulle kunna erhållas med stöd av 8 § 1 mom. och vägen eller vägdelens inte är oundgänglig för någon vägdelägare, eller om vägen eller vägdelens har blivit obehövlig, *eller om ett allmänt behov så kräver.*

Rätt att söka indragning av en väg eller vägdel tillkommer väglaget eller, om ett väglag inte har grundats, varje vägdelägare samt ägaren av den fastighet eller annan registerenhet över vars område vägen eller den del som skall dras in löper. Beslut om indragning fattas vid en vägförrättning med iakttagande i tillämpliga delar av 5 kap. En väg som ersätts av en annan väg får på förrättningsmännens initiativ dras in i samband med en väggörrättning som verkställs av någon annan orsak, om villkoren för indragning enligt 1 mom. i övrigt uppfylls.

Före delningen av överskottet skall stats- och kommunalbidraget för det år då vägen dras in till icke utnyttjad del återbäras inom tre månader från det att beslutet om indragningen av vägen har vunnit laga kraft.

85 §

En rättighet som avses i 12 eller 13 §, en annan än bestående rätt enligt denna lag att nyttja en väg eller ett annat område samt en företrädesrätt som avses i 14 § 1 mom. kan upphävas, om förhållandena är så förändrade att det inte längre skulle finnas förutsättningar för att grunda rättigheten eller bevilja företrädesrätten och rättigheten eller företrädesrätten inte är oundgänglig för vägdelägaren, *eller om allmänt behov så kräver.* I fråga om förfarandet och ersättande av skada och olägenhet gäller i tillämpliga delar 84 § 1—3 mom.

86 §

När en väg, en vägdel eller en rätt som avses i 13 § dras in på grund att allmänt behov så kräver och detta medför att vägförbindelser upphör, skall nya vägförbindelser upprättas genom att de rättigheter som krävs för upprättandet beviljas.

Skyldighet att betala ersättning för olägenheter, skador och kostnader som uppstår vid indragning av rättigheter på grund av att allmänt behov så kräver liksom vid grundande av rättigheter som avses i 1 mom. skall åläggas den som har ansökt om eller krävt indragningen. I fråga om de kostnader som förorsakas sakägarna av åtgärder som avses i denna paragraf gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 82 § lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977).

88 §

Vägavgift och transportavgift samt sex procents ränta på dem från förfallodagen ävensom ersättning för nedan i 89 § avsedda, vid syn fastställda kostnader för försummat arbete och för syneförrättning indrivs på grundvalen av utdrag ur debiteringslängden eller syneprotokollet i den ordning, som är stadgad för utsökning av skatter och andra offentligrättsliga fordringar, likväl så, att besvär på grund av olaglig debitering skola anföras hos vägnämnden.

88 §

Vägavgift och *bruksavgift* samt sex procents årlig ränta på dem, räknat från förfallodagen, liksom ersättning för i 89 § avsedda, vid syn fastställda kostnader för försummat arbete och för syneförrättning skall indrivs på grundval av utdrag ur debiteringslängden eller syneprotokollet i den ordning som *föreskrivs* för utsökning av skatter och andra offentligrättsliga fordringar. Besvär över olaglig debitering skall *dock* anföras hos vägnämnden.

89 a §

Bilda vägdelägare ej vägslag, gäller angående byggandet av ovan i 1 mom. avsedd väg i tillämpliga delar vad i 71 § är stadgat.

Om vägdelägarna inte bildar ett vägslag *och inte har kommit överens om saken, tillämpas bestämmelserna ovan i denna paragraf.*

90 §

Då ändring sökts hos jorrdomstolen i *sådant med stöd av denna lag fattat* beslut, som gäller *åläggande av betalningsskyldighet eller fråga om huruvida i 8, 12 eller 13 § eller i 17 § 2 eller 3 mom. avsedd rättighet bör beviljas, får beslutet icke gå i verkställighet, innan det vunnit laga kraft. Detsamma gäller i fråga om ovan i 69 § avsett beslut samt beslut rörande indragning av*

90 §

När ändring har sökts hos jorrdomstolen i ett beslut som gäller huruvida sådan rätt som avses i 8, 12 eller 13 § eller i 17 § 2 eller 3 mom. skall beviljas, får beslutet inte verkställas förrän det vunnit laga kraft. Detsamma gäller beslut som avses i 69 § samt beslut rörande indragning av väg eller upphävande av en i 12 eller 13 § nämnd rättighet.

väg eller upphävande av ovan i 12 eller 13 § omförmäld rättighet. *Har ändring av beslut, som jämte annat berör åläggande av betalningsskyldighet, sökts endast till denna del, utgör detta likväl icke hinder för verkställighet av beslutet till övriga delar.*

I övrigt kan ett beslut som fattats vid en väg förrättning eller som meddelats av en vägnämnd verkställas trots att ändring har sökts i beslutet, om inte jorddomstolen förbjuder verkställigheten av beslutet. Härvid är jorddomstolen beslutför även med en enda jordrättsdomare.

96 §

Om staten eller kommunen understöder underhållet av en enskild väg eller om kommunen svarar för kostnaderna för underhållet av en enskild väg, får användningen av vägen för annat än transporter som gagnar vägdelägarna inte förbjudas. För regelbunden trafik på vägen krävs även i detta fall väglagets eller vägdelägarnas samtycke.

Om beslutet gäller åläggande av betalningsskyldighet eller andra ärenden än de som nämns i 1 mom., kan ett beslut som fattats vid en vägförrättning, vägnämndens förrättning eller vägnämndens sammanträde verkställas trots att ändring har sökts i beslutet, om inte jorddomstolen eller, i 70 § avsedda fall, vägnämnden beslutar annorlunda. Härvid är jorddomstolen beslutför även om med en enda jordrättsdomare.

Om en avgift på grund av ansökan om ändring avlyfts eller sänks, skall det överstigande beloppet återbäras jämte årlig ränta räknat från förfallodagen till dagen för återbetalning enligt den räntefot som avses i 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982), ökad med tre procentenheter.

96 §

Om staten eller kommunen understöder underhållet av en enskild väg eller om kommunen svarar för kostnaderna för underhållet av en enskild väg, får användningen av vägen för annat än transporter som gagnar vägdelägarna inte förbjudas. *Om andra transporter än sådana som gagnar vägdelägarna åsamkar fastighetens eller registerenhetens ägare avsevärd olägenhet, kan andra än vägdelägarna förbjudas att använda vägen eller deras rätt att använda vägen begränsas med kommunens samtycke.*

98 a §

I ett sådant beslut som vägdistriktet har fattat och som gäller återkrav av ett statsbidrag eller en del av detta, kan väglaget söka ändring hos den regionala förvaltningsdomstol inom vars domkrets vägen eller största delen av den ligger. Ändring skall sökas i den ordning som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I andra beslut om statsunderstöd som vägdistriktet fattat får ändring inte sökas genom besvär.

101 §

Då rätt att erhålla handräckning enligt 1 mom. icke är uppenbar eller fråga är om handräckning i andra sådana fall, om vilka icke annorlunda är särskilt föreskrivet, skall till efterrättelse lända, vad om handräckning är i utsokningslagen stadgat.

Ändring i hovrätts utslag i ovan i 2 mom. avsett ärende må icke sökas.

(2 mom. upphävs)

(3 mom. upphävs.)

103 a §

Skall fördelningen av vägenheter ändras i enlighet med vad i 29 § är stadgat, kan väglaget besluta att hos lantmäteribrån begära förordnande för lantmätariingenjör att avgiva skriftligt utlåtande och att förrätta syn, som måhända är nödig. Väglagets systoman eller bestyrelse är skyldig att tillhandahålla den förrättningsingenjör, som erhållit förordnandet, för utlåtandets avgivande erforderlig utredning. Utlåtandet skall innehålla förslag till grunder för bestämmandet av vägenheterna och, om det begärts, till vägenhet.

Skall vägnämnd handlägga i 52 § 1 mom. 4 punkten avsett ärende angående fastställelse av vägenheter, kan nämnden efter att ha erhållit väglagets eller, om grundande av väglag samtidigt begärts, vägdelägarnas förbindelse att bestrida kostnaderna, begära avgivande av utlåtande och verkställande av syn, som avses i 1 mom.

Angående kostnaderna för ovan i 1 och 2 mom. avsedda åtgärder samt om erläggande och uppbärande av dem gäller i tillämpliga delar vad om kostnaderna för vägförrättning är stadgat.

103 a §

Om fördelningen av vägenheter skall ändras i enlighet med vad som bestäms i 29 §, kan väglaget besluta att expertutlåtande skall inhämtas. Utlåtandet skall innehålla förslag till grunder för bestämmandet av vägenheter och till vägenhet.

Om vägnämnden skall handlägga ett i 52 § 1 mom. 4 punkten avsett ärende som gäller fastställelse av vägenheter, kan nämnden efter att ha erhållit väglagets eller, om grundande av väglag samtidigt begärts, vägdelägarnas förbindelse att betala kostnaderna, inbegära ett sådant utlåtande som avses i 1 mom.

109 §

Lantmäteriverket meddelar vid behov närmare anvisningar om förfarandet vid vägförrättning och vägnämndens förrättning.

Denna lag träder i kraft den

För avförande av vägrätter ur fastighetsregistret skall kommunerna inom fem år

från denna lags ikraftträdande fatta i 3 § 2 mom. avsedda beslut för de gators vidkommande, om vilka beslut om upphörande av enskild väg inte har fattats i samband med att deras ibruktagande godkändes och tillstålla fastighetsregisterföraren besluten för behövliga anteckningar i fastighetsregistret. I annat fall skall kommunen anhängiggöra en vägförrättning enligt 38 c §.

Om rätten till en väg har erhållits före denna lags ikraftträdande, tillämpas på ersättande av anläggningskostnaderna för en väg som avses i 24 § de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Denna lag skall tillämpas även på de frågor som skall avgöras vid vägförrättningar och vägnämndens förrättningar som inletts före denna lags ikraftträdande, men som tas upp till behandling efter att denna lag trätt i kraft.
